

Upravnstvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kr.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izjava vsak dan razen ponedeljka
Naročnina zna mesečno Lit 12.—
za inozemstvo pa Lit 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5, telefon
31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Veliki letalski spopadi nad Marmariko

Bombardiranje sovražnikovega zaledja — Italijanski brzi čolni v sevastopoljskih vodah

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 13. junija naslednje 743. vojno poročilo:

Ostre borbe v Marmariki so se nadaljevale tudi večeraj podnevi. Letalske sile so živahno bombardirale in s strojnimi obsestreljevalce sovražnikovo zaledje. Ti napadi so se zaključili s spopadi skupin lovskih letal z obeh strani. Sovražnik je izgubil 10 letal. Protiletalsko topništvo v Bengaziju je zadelo in zažgalo še eno nadaljnje letalo, ki je padlo v morje. Eno naše letalo se ni vrnilo.

Skupine italijanskih in nemških letal so napadle letalska in pomorska oporišča na Malti. Sestreljeno je bilo eno letalo tipa Spitfire.

V tobruških vodah so nemški bombniki z bombami zadeli dva tovorna parnika s skupno približno 12.000 tonami. Lahko se smatrat za izgubljena. Neka druga tovorna in neka izvidniška ladja sta bili poškodovani.

Pri britanskem letalskem napadu na Pirej je bilo hudo poškodovano večje število hiš. Med grškim civilnim prebivalstvom je bilo 36 ljudi ubitih, 28 pa ranjenih.

V noči na 12. t. m. so naši brzi torpedni čolni v sevastopoljskih vodah napadli močno zaščiteno sovražnikovo konvoj. S torpedi so zadeli eno motorno ladjo in eno lažjo spremljevalno vojno ladjo. Motorna ladja se je potopila.

Po padcu Bir Hakeima

Stockholm, 13. jun. d. Po temeljiti izpremembi položaja v Marmariki po padcu Bir Hakeima, ki pomeni za britanske sile hudo izgubo, so postali v Londonu bolj previdni v sodbah o nadaljnjem razpletu italijansko-nemške ofenzive. Kakor javljajo dopisniki švedskih listov, so bile v Londonu dane na razpolago le redke in nepopolne informacije o razpletu vojaškega položaja. Londonski dopisnik lista »Stockholms Tidning« poroča, da divja sedaj pri Harmatu

Japonsko prodiranje v notranjost Kitajske

Novi japonski uspehi v Kiangsiju

Tokio, 13. jun. Z nekega japonskega oporišča v Kiangsiju poročajo, da je japonska kolona, ki je zavzela Fučong, večeraj osvojila tudi mesto Nancang, ki leži 62 km dalje od Fučonga proti zapadu. Japonske čete so zavzele tudi letališče in utrdbe, ki jih je sovražnik zgradil okrog mesta.

Japonski oddelki, ki so med tem zavzeli Cansho, so pospešili svoje prodiranje proti zapadu in severu ter prodrli v Vonganske gore na vzhodni obali Kiangsija. Pri zasledovanju kitajske divizije, ki šteje okrog 10.000 mož in pripada 79. kitajski armadi, so japonski oddelki že zavzeli Kienčang, važno železniško križišče na železniški progi Nancang—Kiučiang.

Ze v sredo so oddelki japonskega letalstva ponovno in uspešno bombardirali Kiangsi, važno strateško središče na tretjem vojnem področju. Vojaški objekti v mestu so bili hudo razdejani. Na železniški progi Kienčang—Kiangsi so japonska letala razdejala 20 vagonov.

Z bojišča v Čekiangju poročajo, da so se Japonci polastili utrjenega mesta Jušana in letališča v njegovi bližini. Japonske čete prodirajo iz Čekiangja v naglici proti Kiangsiju. (Piccolo.)

Japonci

tudi na Podganem otoku

Lizbona, 13. jun. s. Iz službenega vira se je zvedelo, da so se Japonci izkazali na otoku Attu, na zadnjem južnozadnem otoku Aleutskega otočja. Japonsko vojno brodovje se je med tem pojavilo tudi že v luki Sitki na Podganem otoku, ki prav tako pripada Aleutskemu otočju. Po drugih vestih, ki jih je prejelo severnoameriško ministrstvo, se japonske operacije ne prestopajo nadaljevali.

Sanghaj, 13. junija. Po poteku 48 ur so v Severni Ameriki na svoj način priznali, da so se Japonci izkazali na Aleutskih otokih. Vest, ki jo je objavila neka anglosaška agencija, namreč pravi: »Priznajo krogi ugotavljajo, da obsega Aleutsko otočje zelo mnogo krških otokov, ki nimajo nobene znanstvene strateške pogoleda. Čeprav so se Japonci izkazali na teh otokih, ne morejo obvladati vsega Aleutskega otočja. V resnici so se Japonci omejili v svojem komuni-
keju le na to ugotovitev, da so se izkazali na Aleutskih otokih. (Piccolo.)

Tokio, 13. jun. s. V prihodnjem septembru se bo v območju Aleutskih otokov znova pričel lov na tuljane. Lov je bil prekinjen več kakor 30 let, ker so bile odpoovedane mednarodne pogodbe, ki so se nanaglašale nanj. Kakor beleži »Asahi Šimbun«, bodo v Tokiju v kratkem ustanovili večjo ribiško družbo, ki bo prevzela ribolov na severnem Pacifiku.

Ameriški vojni svet

za Aljasko

Lizbona, 13. jun. s. Iz Washingtona poročajo, da je Roosevelt s posebnim »izvršnim dekretom« ustanovil »vojni svet za Aljasko«. Novi svet bo imel v prvi vrsti nalogo vzdrževati tesni stik z vojaškimi oblastmi in predlagati načrte za »varnost in zaščito civilnega prebivalstva na Aljaski«.

Pogrešan poveljnik angleškega letalstva

Buenos Aires, 13. junija s. Ameriško mornariško ministrstvo javlja, da se glav-

juzozapadno od Knights Bridge nova tankovska bitka, o kateri pa po zatrjevanju pristojnih britanskih krogov še niso znane nikake podrobnosti. Znano je samo, da nemške sile prodirajo nadalje v vzhodni smeri s ciljem, da po padcu Bir Hakeima izkoristijo vse strateške prednosti, ki so se ponudile po temu uspehu. Po bridkih izkušnjah v zadnjih tednih so v Londonu postali sedaj zelo previdni s prognozami. V nasprotju z britansko propagando, ki še vedno zatrjuje, da so britanske sile evakuirale Bir Hakeim na povelje generala Ritchiesa v bojazni, da bi ne bile obkoljene, zatrjuje »Manchester Guardian«, da je bil Bir Hakeim v resnici izgubljen in da pomeni njegova izguba preprečen znak, da razpolaga general Rommel še z močnimi silami. Z osvojitvijo Bir Hakeima si je Rommel ustvaril oporišče za morebitni prodor v smeri proti obali in Tobruku. Razen tega si je Rommel s tem znatno popravil svoja oskrbovalna pota.

Žrtve letalskega napada na Taranto

Rim, 13. junija s. Večeraj sta bila objavljena seznama žrtv in ranjenecv v Tarantu o priliki letalskih napadov v noči na 10. in 11. junij. Pri prvem napadu je bilo 41 ljudi ubitih, med njimi 8 otrok v starosti do 14 let. Ranjenih je bilo 63 ljudi, med njimi 5 otrok v starosti do 14 let. Pri drugem napadu je bilo ranjenih 5 ljudi.

Pet novih skvadrističnih bataljonov

Rim, 13. junija. Fašistični skvadristem je še enkrat izpričal svojo zvestobo in svojo borbenost. Te dni se je formiralo 5 skvadrističnih bataljonov, ki bodo v kratkem odposlani na operacijsko področje. Bataljoni se imenujejo »Milano«, »Toscana«, »Emiliano«, »Vespre« in »Tevere«. (Piccolo.)

Japonsko prodiranje v notranjost Kitajske

Novi japonski uspehi v Kiangsiju

Tokio, 13. jun. Z nekega japonskega oporišča v Kiangsiju poročajo, da je japonska kolona, ki je zavzela Fučong, večeraj osvojila tudi mesto Nancang, ki leži 62 km dalje od Fučonga proti zapadu. Japonske čete so zavzele tudi letališče in utrdbe, ki jih je sovražnik zgradil okrog mesta.

Japonski oddelki, ki so med tem zavzeli Cansho, so pospešili svoje prodiranje proti zapadu in severu ter prodrli v Vonganske gore na vzhodni obali Kiangsija. Pri zasledovanju kitajske divizije, ki šteje okrog 10.000 mož in pripada 79. kitajski armadi, so japonski oddelki že zavzeli Kienčang, važno železniško križišče na železniški progi Nancang—Kiučiang.

Ze v sredo so oddelki japonskega letalstva ponovno in uspešno bombardirali Kiangsi, važno strateško središče na tretjem vojnem področju. Vojaški objekti v mestu so bili hudo razdejani. Na železniški progi Kienčang—Kiangsi so japonska letala razdejala 20 vagonov.

Z bojišča v Čekiangju poročajo, da so se Japonci polastili utrjenega mesta Jušana in letališča v njegovi bližini. Japonske čete prodirajo iz Čekiangja v naglici proti Kiangsiju. (Piccolo.)

Japonci

tudi na Podganem otoku

Lizbona, 13. jun. s. Iz službenega vira se je zvedelo, da so se Japonci izkazali na otoku Attu, na zadnjem južnozadnem otoku Aleutskega otočja. Japonsko vojno brodovje se je med tem pojavilo tudi že v luki Sitki na Podganem otoku, ki prav tako pripada Aleutskemu otočju. Po drugih vestih, ki jih je prejelo severnoameriško ministrstvo, se japonske operacije ne prestopajo nadaljevali.

Sanghaj, 13. junija. Po poteku 48 ur so v Severni Ameriki na svoj način priznali, da so se Japonci izkazali na Aleutskih otokih. Vest, ki jo je objavila neka anglosaška agencija, namreč pravi: »Priznajo krogi ugotavljajo, da obsega Aleutsko otočje zelo mnogo krških otokov, ki nimajo nobene znanstvene strateške pogoleda. Čeprav so se Japonci izkazali na teh otokih, ne morejo obvladati vsega Aleutskega otočja. V resnici so se Japonci omejili v svojem komuni-
keju le na to ugotovitev, da so se izkazali na Aleutskih otokih. (Piccolo.)

Tokio, 13. jun. s. V prihodnjem septembru se bo v območju Aleutskih otokov znova pričel lov na tuljane. Lov je bil prekinjen več kakor 30 let, ker so bile odpoovedane mednarodne pogodbe, ki so se nanaglašale nanj. Kakor beleži »Asahi Šimbun«, bodo v Tokiju v kratkem ustanovili večjo ribiško družbo, ki bo prevzela ribolov na severnem Pacifiku.

Ameriški vojni svet

za Aljasko

Lizbona, 13. jun. s. Iz Washingtona poročajo, da je Roosevelt s posebnim »izvršnim dekretom« ustanovil »vojni svet za Aljasko«. Novi svet bo imel v prvi vrsti nalogo vzdrževati tesni stik z vojaškimi oblastmi in predlagati načrte za »varnost in zaščito civilnega prebivalstva na Aljaski«.

Pogrešan poveljnik angleškega letalstva

Buenos Aires, 13. junija s. Ameriško mornariško ministrstvo javlja, da se glav-

V 6 dneh potopljenih 40 ladij

212.200 ton sovražnikovega ladjevja uničenih — Nemški prodor v sevastopoljske utrdbe

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 13. jun. Vrhovno poveljništvo nemških oboroženih sil je objavilo danes naslednje poročilo:

Pred Sevastopoljem so bile v hudih borbah in po težkih napadih zavzete utrdbene naprave in utrjene postojanke. V času od 7. do 11. junija je izgubljen sovražnik v tem odseku 3600 ujetnikov, 41 topov, 12 tankov in nad 400 možnarjev. Izgubljenih je bilo nad 20.000 min. 645 betonskih utrdb in bunkerjev je po hudih borbah prešlo v našo posest. Letalstvo je z bojnimi, strmoglavnimi in rušilnimi letali uspešno lajšalo težke borbe pehote in izločilo sovražnikovo letalstvo.

Na Črnem morju je italijanski brzi čolni torpediral pred Krimom sovražnikovo motorno ladjo, čeprav je bila močno zavarovana.

V odseku vzhodno od Harkova je naš napad dovedel do uspeha. Močno branjeno sovražnikovo mostišče na zapadnem bregu Donca je bilo zavzeto. Na vzhodnem bregu reke je bila po hudi borbi obkoljena sovražnikova skupina. Letalstvo je posegalo v te boje z velikim uspehom. Nemški in italijanski lovci so v letalskih spopadih sestrelili 13 sovražnikovih letal.

V severnem odseku vzhodne fronte smo z uspešnimi napadi osvojili večja ozemlja. Na fronti pri Velhovu so se ponovni sovražnikovi napadi izjalovili s krvavimi izgubami. Bojna letala so bombardirala važne oboroževalne industrije ob gornji Volgi in naprave na murmanski železnici.

V severni Afriki je krenila tankovska armada po zavzetju Bir el Hakeima proti severu in je sedaj v uspešni borbi z ostanki sovražnikovih tankovskih oddelkov zapadno od El Adema.

Kakor je bilo objavljeno že s posebnim poročilom, so nemške podmornice v večdnevni borbi proti močno zavarovanim konvojem na morskih poteh, ki jih ščiti ameriška vojna mornarica, potopile nadaljnjih 27 ladij s skupno 149.200 br. reg. tonami ter 1 rušilec. S tem je izgubljen sovražnik, v številni uspešne akcije, objavljene v vojnih poročilih od 10. do 12. t. m., ob ameriški vzhodni obali, na Karibskem morju, pred Panamskim prekopom in na Sredozemskem morju zaradi operacij nemških podmornic v zadnjih 6 dneh 40 ladij s skupno 212.200 br. reg. tonami in 1 rušilec.

V boju pred Sevastopoljem sta se s posebnim junaštvom odlikovala nadporočnika Spielmann in Frank.

Iz bojev za Sevastopolj

Berlin, 13. jun. s. »Völkischer Beobachter« je objavil v posebnem poročilu svojega vojnega poročevalca zanimive podrobnosti o borbah za Sevastopolj. Cele dneve, pravi list, je naše topništvo s topovi vseh kalibrov obstreljevalo utrjene postojanke pred Sevastopoljem. Od zore do mraka so nemške baterije razbijale in bruhale železo in ogenj na sovražne utrdbe, ki so si jih boljševoiki izsekali v skalo. Izvidniška letala so sproti obeščala topniške postojanke o doseženih rezultatih. Medtem so nemški napadalniki oddelki prispeli v prve črte in so se pripravljali, da napadejo o pravem trenutku. Pred sovražnimi postojankami so bile o pravem času odstranjene vse mine. Po globokih lijakih, ki so jih izkopalne težke granate, se je nabralo mnogo nemških čet. Med četami se je opazil očiten nemir, vendar so med seboj komaj šušljali. Vse je pričakovalo ukaza za napad. Živci so bili napeti, toda volja je bila železna in morala nad vse visoka. V vseh nas, pravi poročevalec, je vladala trdna volja, da napad čim bolj uspe. Sovražnik je bil na nekaterih točkah oddaljen od nemških čet komaj kakih 100 m. Kratke mir, ki je nastal po strašnem topniškem obstreljevanju, je sovražne vrste vznemirili. Očitno že vedo, kaj se pripravljali, a vendar jim podrobnosti niso stali najmanj znane. Tema je kakor v rogu. Nemške čete se izogibajo slehernega šuma. Le od časa do časa gre kakor tih beseda od ušesa do ušesa. Nenadno, kakor ob izbruhu histerije, so rdeči otvorili silovit ogenj na vsej črti. Nastal je pravi dež granat. Naše baterije takoj reagirajo z vseh strani. Sedaj je treba kričati, da sosed razume sosed. Ta pekel traja skoro celo uro. Nato nastopi pričakovani trenutek.

Ob 3.45 je bil izdan ukaz za napad. Nemški vojaki se poženejo naprej. Znašli so se v tesni, na obeh straneh so utrjene kaverne in sovražnik strelja kakor blazen, toda k sreči je sleherni razgled nemogoč kritje. Ko so prodrli skozi tesno, se je položaj obrnil. Sovražnik na višinah pred mestom ne bo mogel več dolgo vzdržati. Nemško težko topništvo in strmoglavci so že v akciji in neprestano obdelujejo sovražne postojanke z bombami in granatami, da bi preprečili sovražniku sikerni izpad in omejili njegov ogenj.

Napadalniki oddelki počasi prodirajo. druge čete pa srdito streljajo iz svojih avtomatskih pušk in strojnic. Sem pa tja se zgodi, da kak oddelk omahne, toda kmalu se zopet pridruži ostalim in že se glavni del čet pomika po zadnjih rebreh višine, ki jo je treba izvojevati. Teren je naravnost posejan z minami, toda specializirani inženjerski oddelki so na delu in naglo krčijo nekaj prehodov, ki so nujno potrebni za napadalne oddelke. Med detonacijami granat in bomb je slišati regljanje strojnic. Na enem boku je sovražnik utihnil, drugi je že pod nemško kontrolo. Napadalniki oddelki se poženejo proti ostalim utrdbam in jih zavzamejo eno za drugo. Neka ur traja srdita borba in kmalu je grč »V« v nemških rokah. Nato je prišel na vrsto »železni grč« in nazadnje Oljska gora. Ta imena prav za prav niso prava imena ome-

njenih gricv, marveč so jih nemška poveljstva konvencionalno tako obeležila pri sestavljanju svojih načrtov in pripravljanju operacij. Tako so bile prve sovjetske višinske postojanke zavzete in nemškim silam se je odprlo široko področje za nadaljnje operacije, pri katerih so posegli v borbo predvsem tanki in motorizirano topništvo. Odslej se bodo operacije hitreje razvijale. S tehnično premočjo in večjo silo svojega orožja bo nemška vojska operacije neizbežno uspešno zaključila.

Posadka v Sevastopolju izčrpana

Stockholm, 13. jun. d. Po zadnjih moskovskih informacijah, ki jih beležijo švedski listi, presojajo v odgovornih sovjetskih krogih položaj branilcev obleganega Sevastopolja kot skrajno resen. Sovjetske čete, poročajo švedski listi iz Moskve, so po večdnevni neprestani težki borbi docela izčrpane. Medtem ko imajo Nemci možnost pošiljati v borbo nove sveže čete, ki napadajo brez prestanka noč in dan, je na sovjetskih obrambnih postojankah še prvotna posadka. Edino, če bi sovjetskemu brodovju uspelo pripeljati v Sevastopolj sveže čete, bi bilo še nekaj možnosti, da bi oblegana posadka vzdržala še nekaj časa. V Moskvi pripominjajo, da je bil dovoz novih ojačenj doslej zelo težaven, ako ne sploh nemogoč.

V Londonu pričakujejo nove nemške zmage

Berlin, 13. jun. Medtem ko se borbe pri Sevastopolju nadaljujejo in je bil razširjen vdor na utrjeno sevastopoljsko področje, so boji v drugih odsekih vzhodnega bojišča, kakor beleži »Dienst aus Deutschland« iz vojaškega vira, še nadalje lokalnega značaja, kolikor jih omenja večerajšnje nemško vojno poročilo. Kar se tiče operacij, ki jih omenjajo komunikacije in informacije iz Moskve in Londona, izjavljajo v nemških vojaških krogih, da z nemške strani trenutno ni pričakovati niti potrdila niti demantija. Kakor znano, govorijo sovjetski komunikacije in angleške informacije o nemški ofenzivi na področju pri Harkovu ter o ofenzivnih operacijah nemških čet na področju ožine pred Kerčom, gotovo pa je pravi »Dienst aus Deutschland«, da je pobuda povsod na strani nemških in zaveznikov čet in da bo rodila vedno bolj oževanje in odločilne rezultate. Tega se ne zavedajo samo boljševoiki, marveč tudi Anglosasi, ki so skrajno vznemirjeni. Kakor jasno kažejo nekatere najnoveje propagandistične manifestacije. Zelo značilni so na primer komentarji, da druge strani Rokavskega preliva, ki že naglašajo, da si nihče nikoli ni ustvarjal kakih iluzij o nemškem vojnem stroju. Nemške oborožene sile bodo dosegle še nadaljnje in tudi važne zmage, bistveno je, vzhduhuje agencija Reuter, da se trdno vztraja, pri čemer ni važno, kje in kako, glavno je, da sovražnik ne doseže odločilne zmage. Angleška poslužbena agencija napoveduje torej vrsto novih slavni umikov odnosno sovjetskih porazov. (Piccolo.)

Nemška ofenziva vzhodno od Harkova

Berlin, 13. junija s. Listi poročajo, da je ofenziva vzhodno od Harkova zavzela velik obseg. Iz pristojnega vojaškega vira se doznava, da se bodo operacije še nadalje močno razvijale. Dovolj je razlogov za precejšnje zadovoljstvo glede poteka bitke. Tudi južno od Doneške kotline se je povečalo ofenzivno delovanje nemških in zaveznikovih čet.

S finskega bojišča

Helsinki, 13. junija d. Večerajšnje finsko vojno poročilo javlja, da so na Karelski ožini finske čete odbile dva lokalna sovražna letala, podprta od sovjetskega topništva. V protinapadih je bilo zavrnjenih več sovražnih skupin, ki jim je uspelo doseči finske bojne črte. Na ožini Aunus je bilo de-

lovanje pehote in topništva živahnejše kakor običajno. Finsko topništvo je uničilo več sovražnikovih podzemskih postojank in bivališč. Z metali min je bilo razbitih 40 sovjetskih vozil. V zadnjih 24 urah sovjetsko letalstvo ni izvršilo napadov na finsko frontno ozemlje.

Finsko odlikovanje rumunskega kralja

Bukarešta, 13. junija d. Rumunski kralj Mihael je bil večeraj odlikovan s finskim redom »Bela rožec«. Svečanost, v kateri je finski zastopnik podelil kralju odlikovanje, je bila v petek dopoldne v kraljevski palači v Bukarešti.

Švedski protest v Londonu

Stockholm, 13. jun. d. Po nalogu švedskega zunanjega ministrstva je švedski poslanik v Londonu Prytz protestiral proti ponovnim poletom britanskih letal nad švedskim ozemljem. Neposredni povod temu protestu so dala tri britanska letala, ki so v noči na sredo pri Helsingborgu pri letu nele nad švedsko ozemlje, marveč so odvrli tudi več min v švedskem teritorialnem vodovju.

Letalski alarm v Bukarešti

Bukarešta, 13. junija d. V petek v zgodnjih jutranjih urah je imela rumunska prestonica po 9 mesecih zatijaja zopet letalski alarm. Stanje pripravljenosti je trajalo dve uri, vendar niso bile nikjer vržene bombe na mestno področje.

Pristanek štirih ameriških bombnikov v Turčiji

Ankara, 13. junija d. S poučenega mesta se je zvedelo, da so v Turčiji morala zasloniti pristati 4 ameriška letala, ki so ba-je skušala napasti obalno področje Rumunije. Več članov posadk ameriških letal je bilo pri zaslinem pristanku ranjenih. Kaj se je zgodilo z letali in z ostalimi piloti, ni znano.

Ankara, 13. jun. s. Večeraj so na turških tleh pristali štirje ameriški bombniki, trije v Ankari, četrti pa v okolici Smirne. Gre za bombnike tipa »Douglas« s 4 motorji. V teh letalih je bilo 25 ameriških letalcev. Letalci niso hoteli podati nikake izjave o svoji misli in so le izpovedali, da bi se morala realizirati na Črnem morju.

Vojaški krogi sodijo, da bi morala letala sodelovati pri obrambi Sevastopolja. Letala, ki so pristala v Ankari, niso poškodovana, četrtito letalo pa ima dva motorja pokvarjena in na trupu sledove strelskih oknih lovcv. Dva ameriška oficirja sta izjavila, da so sovražna letala zasledovala njihove aparate. Turške oblasti so z ameriškim oblastmi postopale tako kakor z letalci drugih vojaških se držav. Oficirji bodo prosti, a se bodo morali zavezati, da ne bodo zapustili Turčije ali karkoli podveli proti turškim interesom. Vojski bodo internirani.

Podaljšanje obsednega stanja v obmejni Turčiji

Ankara, 13. junija s. Narodna skupščina je podaljšala rok obsednega stanja v obmejni okrožjih za 6 mesecev, od 23. junija do 23. decembra.

Angleška kontrola ob turški meji

Ankara, 13. junija d. Britanske vojaške oblasti so ponovno poostrele kontrolo na sirsko-turški meji. Ze doslej se je tu izvajala kontrola z vso strogostjo, sedaj pa so obmejne oblasti uvedle še nove preiskave potnikov, ki pridejo preko meje. Zaradi tega prihaja tauriški ekspres sedaj včasih za 13 ur kasneje. Vsem potnikom odvzamejo pred prestopom meje vse tiskovine in pisma, nakar jih zaslišijo glede cilja in vzroka potovanja. Preiskavam so podvrženi tudi sprevozniki v spalnih vagonih.

Huda vročina v Rumuniji

Bukarešta, 13. junija s. Ze dva dni vlada v Rumuniji silna vročina. V Bukarešti se je temperatura dvignila na 38 stopenj v senci, na solncu celo na 49 stopenj Celzija.

Slovesen pogreb Fašistke Arielle Rea

Ljubljana, 13. junija. Včeraj ob pol 4 popoldne je bil pogreb članice Fašistične stranke Arielle Rea, žrtev nedavnega komunističnega napada na Gosposvetski cesti. Pogrebna svečanost se je izvršila z veliko slovesnostjo ob udeležbi vseh članov in članic Stranke, bivačih v Ljubljani.

Takoj po smrti mlade voditeljice Zenskega Fašija je bil na sedežu Zenskega odseka Stranke napravljen mrtvaški oder za mlado pokojnico in ob trupu so neumorno stražili Fašisti in Fašistke v kroju. Oder je bil okrašen s liktorskimi svečami in z okrasnim rastlinjem, sama rakev pa je bila zagrnjena z italijansko trobojnico. Že v teku predvčeršnjega dne je bilo položenih mnogo vencev na rakev in velika množica ljudi ki so prišli kropiti pokojnico, se je vpisala v knjigo žalujočih. Med drugimi so počastili truplo Viceprefekt dr. David kot zastopnik Visokega Komisarja, ki je po službenih poslih odsoten, nadalje poveljnik armijskega Zbora Eksc. General Robotti, Poveljnik Divizije in zastopniki vseh oblasti.

Pogrebni sprevod, ki je bil posebno slovesen, je šel po glavnih mestnih ulicah. Na čelu je stopala Grenadirska godba, ki so ji sledili množični venci. Nosili so jih tovariši iz Ljubljanskega Fašija. Najprej so nesli velika venca Tajnika Stranke ter Visokega Komisarja, Zveznega Tajnika, Poveljnika Divizije, Ljubljanskega Župana, Fašistične zveze, Ljubljanskega Fašija, zaup-

nice Zenskih Fašijev, ga. Pavla Grazioli, tovarišice pokojnice in še mnogo drugih. Cvetlice in venci so doslovno pokrivali tudi rakev. Za venci so stopali tovariši Ljubljanskega Fašija s praporščakom, ki so jim sledile gospe Zenskega Fašija, nakar je prišel praporček Dopolavora, za katerim je stopala silna množica žalujočih. Pogreba se je udeležilo tudi kakih 40 kmečkih gospodinj, vsi uradniki in uradnice Preveda, ob krsti pa je stopalo 6 Fašistov v kroju. Za krsto so prišli sorodniki in spremstvu gospe De Vecchi, pokrajinske zaupnice Zenskega Fašija, nakar so sledili Eksc. Poveljnik Armijskega Komisarja, zastopajoč načel. pis. Visokega Komisarja, zastopajoč odsotnega Eksc. Graziolija, Komandant Divizije, Zvezni Tajnik, Ljubljanski župan, Zvezni Podtajnik, Podpoveljnik Gilla, Kvestor, Podžupan Ljubljanski, Poveljnik Karabinerjev, Tajnik Ljubljanskega Fašija in mnoge druge osebnosti.

Sprevod se je pomikal po Bleiweisovi cesti proti kolodvoru v cerkev, ki je v bližini Dopolavora Oboroženih Sil, Vojaški kaplan p. Marino je opravil obred za pokojnico in podelil blagoslov trupu. Takoj nato je Zvezni Tajnik jasno zaklical ime padle tovarišice in ob tem imenu se je enoglasno odzvalo vse žalujoče občinstvo, dočim je godba zaigrala Giovinetto. V teku popoldneva je bilo truplo odposlano po železnici v Trieste.

Angleško varanje z obljubami se nadaljuje

Odmevi angleško-sovjetske pogodbe

Bern, 13. jun. a. Nekaj švicarskih listov beleži v komentarju o vojaški zavezniki pogodbi med Londonom in Moskvo, da je vprašanje, kako bodo nekatere države sprejele to senzacionalno vest. Kar se nevturalnih držav tiče in še posebej Švice, ni dvoma, da je pogodba naletela pri njih na rezerviranost, kajti Zveza sovjetskih socialističnih republik se že ponovno ni plašila prekršiti obveznosti, ki jih je sprejela. Za to glede na svojo preteklost, na svoje teritorialne težnje pa tudi glede na svojo ideologijo ni kvalificirana, da bi se ji prepuštila vloga, kakor bi si jo rada privzela za bodočnost.

Lizbona, 13. jun. s. Pogodbo plutokracij in boljševizma, ki jo je bilo sprito zadnjih izjav v washingtonskih krogih pričakovati, razlagajo na Portugalskem kot jasen izraz solidarnosti, ki veže sovražnike Evrope. Krajevni tisk pogodbi ne pripisuje posebne pomena. Splošno se opaža v tukajšnjih krogih tendenca, da se pogodba anglosaskih sil z boljševizmom obehleži kot nova manifestacija angleške bojazni in skrbi na eni ter sovjetskega nezaupanja na drugi strani.

Stockholm, 13. jun. d. Sklenitev nove pogodbe med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo se v Londonu na široko izkoniča v propagandne svrhe in tvori, kakor javljajo dopisniki švedskih listov, se zmerom glavni predmet zanimanja angleškega časnopisa, toda celo običajno Angliji prijazna »Svenska Dagbladet« ugotavlja, da o resničnem navdušenju, kakor ga slika britanska propaganda, ne more biti niti govora. V splošnem presojajo v Angliji pakt z boljševizmom edine kot zlo, ki je bilo v pričujočih okoliščinah neizogibno. Hkrati vidijo v Angliji v tem paktu dokončno izločitev vpliva tistih krogov v londonskem cityju, ki so se zmerom računali z možnostjo poravnave v Nemčijo.

Dopisnik lista »Dagens Nyheter« pripominja, da bo v trenutnem izbruhu veselja treba pač počakati še nekaj dni, preden se

bo zanešenost umaknila treznim preudarkom in kritični analizi sklenjenega pakta. Dopisnik istega lista pripominja, da angleško zadovoljstvo nad splošnim razvojem položaja temelji predvsem na tem, ker je izginil nezaupanje med Anglijo in Sovjetsko zvezo, in s tem nehoti približa, da je to zaupanje zmerom delo obe velesili. Angleški listi pričajo v zvezi s sklenitvijo nove pogodbe zopet pogovarati Društvo narodov, ki si ga za bodočnost zamišljajo kot »pristno Društvo narodov«, ki bi bilo seveda pod angleško-sovjetsko kontrolo. Grenke kaplje v kupo veselja so bile premešane s tem, da Zedinjene države k britansko-sovjetskemu paktu niso pristopile, s čimer so povsem jasno namignile, da Roosevelt glede na ameriško javno mnenje v sedanjem trenutku ne smatra za umestno pristati na take sovjetske zahteve, kakor so znane korekture meja na zapadu Sovjetske zveze, vključevanje vseh baltskih pokrajin in znatnega dela finskega ozemlja. Napram takim zahtevam, ki se celo Ameriki zde neupravičene, pa je nasprotje Velika Britanija, izjemni malce glavo-bola pri Edenu, pripravljajo Moskvi priznati kratko vse, kar bi le zahtevala.

Švedski list »Dagh Posten« piše, da Molotov ne sme pričakovati ob svojem povratu v Moskvo posebno prijaznega sprejema, ko bo prišel praznih rok. Namestu konkretne pomoči, ki naj bi jo Molotov prinesel iz Londona in Washingtona, se je vrnil samo z bledimi obljubami in Stalin dobro ve, da vojne ni mogoče dobiti z obljubami in čeki. Edini odlopljivi rezultat potovanja Molotova utegne biti konsolidacija tako zvane domače fronte v Angliji in Zedinjenih državah. S stališča zunanje politike je seveda sovjetska pogodba z Anglijo tem bolj brezpomembna, ker temelji na postulat nemskega poraza. Stalin je poslal Molotova v London in Washington v nadi, da mu bo morda uspelo, kar doslej ni uspelo Majskemu in Litvinovu, namreč rešiti na ustvaritev druge fronte. Stalinovi upi pa se tudi v tem pogledu niso uresničili.

Španski zunanji minister v Parizu

Madrid, 13. junija d. Vsi madridski listi so včeraj na vidnem mestu zabeležili vest, da je španski zunanji minister Serano Sunner odpotoval v Pariz. Dasi včeraj v Madridu službeno še ni bilo objavljeno, da je cilj Sunnerjevega potovanja Rim, se je vendar iz dobro informiranih krogov v španski prestolnici zvedelo, da bo po kratkem odmoru v Parizu španski zunanji minister preko Torina nadaljeval potovanje v Rim. V poučenih španskih krogih zatrjujejo, da je Sunnerjevo potovanje povsem zasebnega značaja in da bo minister v Rim dospel ob koncu tedna.

Pariz, 13. junija d. S pristojnega mesta se je zvedelo, da v Parizu ni nameravan noben sestanek španskega zunanjega ministra Serana Sunnerja s šefom francoske vlade Lavalom, ako pa bo ostal v Parizu preko petka, se utegne muditi tu še tedaj, ko bo v Pariz dospel Pierre Laval. Tega prihoda pričakujejo v peti ponoči. V hotelu »Ritz« je španski zunanji minister sprejel več obiskov, vendar imena posetnikov niso bila objavljena.

Nemško-rumunski gospodarski sporazum

Bukarešta, 13. junija. s. Včeraj je bilo objavljeno sledeče uradno poročilo: V teku zadnjih tednov so bila zaključena gospodarska pogajanja med nemško in rumunsko vlado. Pogajanja so imela namen ojačati gospodarsko sodelovanje za časa vojne in zagotoviti obema državam v okviru možnosti surovine, ki so potrebne v skupni borbi.

Pomanjkanje premoga v Kanadi

Stockholm, 13. jun. d. Dopisnik angleškega lista »Evening Standard« javlja iz Montreala v Kanadi, da grozi Kanadi v kratkem veliko pomanjkanje premoga. V Kanadi že računamo, da bodo letos prejele iz Anglije kvečjemu 200.000 ton premoga, kar je pač malo glede na uvoz v mirnih časih, ki je znašal poldrug milijon ton. Verjetno je, da bo Kanada zaradi tega prisiljena na racionalizacijo potrošnje premoga. Zlasti še, ker ni računati z uvozom iz Zedinjenih držav, kjer premoga prav tako zmerom bolj primanjkuje. V Kanadi se čim dalje bolj občuti tudi pomanjkanje sladkorja in je poverjenik za kontrolo cen v Kanadi že napovedal tudi racionaliziranje potrošnje sladkorja.

Pomanjkanje gume v Ameriki

Buenos Aires, 13. jun. a. Roosevelt je govoril po radiu in je pozival ljudi, naj prispevajo za vojne sile čim več gume. Med drugim je dejal, da morajo ameriški državljani odstopiti državi tudi najmanjši kosček gume, da bi se odpravilo pomanjkanje tega proizvoda, ki se je v zadnjem času pojavilo v Zedinjenih državah.

Nazadovanje uvoza iz Severne Amerike v Brazilijo

Lizbona, 13. jun. d. Iz Washingtona javljajo, da je imel včeraj brazilski poslanec v Washingtonu Carlos Martins razgovore s podtajnikom ameriškega zunanjega ministr-

stva Sumnerjem Wellesom o mednarodnem položaju, predvsem pa o možnosti prioritete za razno blago industrijske proizvodnje, ki ga je Brazilija uvažala iz Zedinjenih držav in ga sedaj zaradi vodno večjega pešanja ameriške pločbe v Braziliji hudo primanjkuje. Predvsem gre za razne izdelke jekla in za papir.

Nemiri na Bahamskem otočju

Lizbona, 13. jun. d. Iz New Yorka javljajo, da se je vojvoda Windsorski, britanski guverner na Bahamskem otočju, vrnil s svojega obiska v Zedinjenih državah v Miami. Windsorski vojvoda je moral svoj obisk v Ameriki prekiniti, ker so na Bahamskem otočju izbruhnili nemiri.

Gospodarstvo

Prijava in izkoriščanje žitnega pridelka

Priznane količine za prehrano

Količine pšenice, ki se od letošnje letine smejo obdržati za porabo družine izven zapora in izven obvezne oddaje pri zbiranju, so določene za posamezne skupine v naslednjih najvišjih izmerah:

a) neposredni obdelovalci žitnih posestev, najsi so njih lastniki, uživalci ali zakupniki: po 2 stota pšenice za obdelovalca in za vsako osebo njegove družine ter oseba, ki se pri njem preživlja;

b) vodilni oskrbovalci žitnih gospodarstev, naj si so njih lastniki ali uživalci ali zakupniki (neposredni oskrbovalci ali splošni varniki ali v delnem kolonatu ali družbi): po 1.50 stota za oskrbovalca in za vsako osebo njegove družine ali oseba, ki se pri njem preživlja;

c) splošni varniki, delni koloni, družbeniki žitnih gospodarstev: po 2 stota za delavca in za vsako osebo delavčeve družine ali oseba, ki se pri njem preživlja;

d) stalni in najeti delavci na žitnih gospodarstvih, ki se plačujejo po delovni pogodbi v naravi: po 2 stota za vsakega delavca in za vsako osebo delavčeve družine, ki se pri njem preživlja;

e) voditelji in uradniki žitnega gospodarstva, ki tam stalno opravljajo svojo službo s tehničnim, konceptnim ali pisarniškim delom: po 1.50 stota za vsakega voditelja ali uradnika ali za vsako osebo družine, ki se pri njem preživlja;

f) župne nadarbine in zajednice, ki neposredno oskrbujejo žitna gospodarstva kot lastniki ali kot uživalci ali kot zakupniki: po 2 stota na glavo za člane zajednice, ki vse leto pomagajo pri obdelovanju zemljišč, po 1.50 stota za tiste, ki pomagajo samo z vodstvom in po 1 stot za vsakega drugega člana zajednice.

Namesto pšenice v celoti ali delno se lahko obdržijo naslednje količine drugega žita, ki se pridelava na istem kmetijskem gospodarstvu:

po 1.50 stota koruze za vsak stot pšenice;

po 1.30 stota ječmena za vsak stot pšenice;

po 1.10 stota rži za vsak stot pšenice.

Ni dopustno obdržati žito za lastno in družinsko porabo lastnikov zemljišč, ki so dana v zakup, če tudi je s pogolbo določeno dajanje odmene v naravi.

Žito za seme

Količine žita, ki jih smejo obdržati pridelovalci za setvene potrebe izven zapora in izven obvezne oddaje pri zbiranju, so določene za vsak hektar, ki naj se obdelava, z naslednjimi najvišjimi količinami: po 2 stota pšenice, po 1.80 stota rži, po 1.80 stota ječmena, po 0.60 stota koruze za žito površino in po 1.30 stota koruze za pridelavo zelene krme.

Žito za rejo živine

Za rejo živine smejo obdržati pridelovalci izven zapora in izven obvezne oddaje pri zbiranju naslednje najvišje količine koruze: a) po 5 stote za vsakega starejšega prašiča, določenega za pitanje; b) po 5 stotov za vsako plemensko svinjo, vstevši porabo za pujske.

Končne določbe

Razveljavljata se naredbi z dne 27. junija 1941 o obvezni prijavi žitnega pridelka in naredbi z dne 12. avgusta 1941 o ureditvi porabe in prodaje žitnega pridelka. Prav tako se razveljavljajo vse določbe, ki bi nasprotovale določbam te naredbe.

Kršitelji določb te naredbe in odredb, ki jih v izvrševanju podrejenih mu pooblastil izda Prevod, se kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, po postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942/XX. v denarju do 5.000 lir ali z zaporom do dveh mesecev, v hujskih primerih se lahko izreče poleg denarne tudi zaporna kazen. Odtegnjeni ali prikriti pridelki se zaplenijo, pri komurkoli so.

(Po naredbi z dne 8. maja 1942-XX se mora na navedenih zemljiških pasovih ob cestah in železnica posekati morebitno gozdno rastlinje do tal in popolnoma v globino 150 m, tako da je mogoča popolna preglednost.)

Za posek gori navedenih pasov veljajo nespremenjene določbe, za kršitelje pa kazni iz naredbe z dne 8. maja 1942-XX.

Izkoriščanje lanenega semena

Smatrajoč za umestno, da se sedaj veljavne določbe o trgovanju z lanenim semenom spremenijo, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo z dne 27. oktobra 1941-XX o trgovanju in predelovanju lanenega semena izdal naredbo o izkoriščanju lanenega semena, ki je objavljena v »Službenem listu« dne 13. t. m. in je isti dan stopila v veljavo.

Pričenši z letino 1942. mora vsak pridelovalec ali kdorkoli je upravičen razpolagati s semenom prijaviti vse laneno seme Prevodu v 30 dneh po spravilu in je vse seme pod zaporo na razpolago Visokega komisarijata, kolikor v naslednjem niso določene izjeme.

Od zapore so izvzete količine, ki so potrebne za porabo pridelovalnega gospodarstva, računajoč po največ 250 kg na vsak ha navadno z lanom posejane površine. Z zaporo obseženo seme se mora oddati na »krajih, po pogojih in v rokih, ki jih določa Prevod. Ob oddaji dobi oddajnik posebno potrdilo.

Nadaljnji posek gozdov ob cestah in železnica

Glede na svoji naredbi z dne 8. maja 1942-XX in 6. junija 1942-XX o poseku določenih gozdnih pasov in smatrajoč za potrebno, da se raztegne obveznost poseka na pasove ob drugih cestah, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naredbo o raztegnitvi obveznosti poseka na nadaljnje zemljiške pasove. Ta naredba je objavljena v »Službenem listu« z dne 13. t. m. in je ta dan stopila v veljavo.

Obveznost poseka, določena z navedenimi naredbama, se razširja na naslednje pasove:

na obeh straneh vse proge: vzdolž ceste Semič-Stranaka vasi Črmočelj, ceste Semič-Jugorje, ceste Semič-Srednja vas-Črmočnje-Toplice-Štrazha, ceste Brčice-Kleč, ceste Mokronog-Smarjeta-Kronovo-Novno mesto, ceste Mokronog-Trebnje, ceste Bistrica-St. Rupert, ceste Škofljica-Pijava gorica-Turjak-Velike Lašče-Ribnica-Kočevo, ceste Kočevo-Livold-Stalcarji-Banja Loka-Fars-Petrina, ceste Kočevo-Stariol-Smuka-Dvor, ceste Livold-Mozelj-Rajndol, ceste Zlebič-Sodražica-Nova vas, ceste Nova vas-Hrib-Draga do pokrajinske meje pri Čabru, ceste Višnja gora-Trebnje ter vzdolž vznožja poti pod hribom med Mahovnikom in Dofo vasjo;

na obeh straneh vse proge vzdolž železnice Grosuplje-Kočevo; v krogu s polmerom 150 metrov okrog kočevske električne centrale in vodovoda.

Tvrde, ki so pooblaščenice za prevzem semena, ki ga je treba oddati po gornjih določilih, in za njegovo pridelavo, določijo Visoki komisariat, ki določi tudi pogoje za pridelavo semena ter za oddajo olja in njegovih postranskih izdelkov v promet. Take tvrdice morajo voditi sproti dopolnjevanju sprejemni in oddajnih vpisnik, ki ga predhodno vidira Visoki komisariat in v katerega morajo tvrdice vpisovati vse podatke, nanašajoče se na promet lanenega semena in izdelkov, dobljenih pri njegovi predelavi. Določbam te naredbe se smejo podrediti tudi drugi pridelki, iz katerih se da dobivati olje.

Razveljavljajo se naredba z dne 27. oktobra 1941-XX in vse določbe, ki bi nasprotovale določbam te naredbe. Kršitelji določb te naredbe in odredb, ki jih v izvrševanju podeljene oblasti izda Prevod, se kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, po postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942-XX v denarju do 5.000 lir ali z zaporom do dveh mesecev, v hujskih primerih se sme poleg denarne izreči tudi zaporna kazen. Odrediti se sme začasni ali predlagati trajni odvzem obrtne pravice. Vselej se odredi zaplenba proizvoda.

Cenik za zelenjavo in sadje

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal nov maksimalni cenik za zelenjavo in sadje št. 16, ki velja od 15. junija naprej. Cene so naslednje (vse v kg: prva številka označuje ceno v trgovini na drobno, druga pa v trgovini na debelo; v oklepajih določanje cene):

Cesen na drobno 9.50 lire — na debelo 8.50 lire; beluš 9.60—8.10; zgodnja pesa 4.10—3.35; rdeči korenček letošnji 4.45—3.85; zeljate glave 4.25—3.55; letošnja čebula 4.45—3.85; stročji fižol 5.20—4.60 (dolej 5.60—5.00), solata glavna italijanska 4.05—3.25 (dolej 5.70—4.70); grah 4.25—3.75 (5.00—4.20); špinata 4.65—3.65 (dolej 4.70—3.70); bučke 5.30—4.50; pomaranče ovalne 9—7.50; pomaranče I. 7.60—6.40; pomaranče II. 6.10—5.25; češnje I. vrste 6.30—5.40 (dolej 7.00—6.00); limone I. (15 cm obsega) 4.05—3.35, komad na drobno 0.40; limone II. 3.45—3, komad na drobno 0.35; orehi Sorrento na drobno 30; orehi navadni na drobno 25; krompir novi 3.40—2.95 (dolej 3.60—3.10).

Za domačo zelenjavo in sadje v Ljubljani veljajo v trgovini na drobno najvišje cene tedenskega mestnega tržnega cenika, gornji cenik pa velja — izvenmesti za domači krompir — le za uvoženo blago, seveda brez tare. Ta cenik mora biti izobešen v vseh prodajnih prostorih in se kratišči cenika kaznujejo po zakonskih predpisih.

Gospodarske vesti

Italijansko-madžarska prometna pogajanja. Pravkar so bila v Stresi zaključena prometna pogajanja med Italijo in Madžarsko, ki so imela predvsem namen olajšati blagovni promet med Madžarsko in flumsko luko. Razpravljali so tudi o tehničnih vprašanjih madžarskega izvoza živine v Italijo in o boljsem izkoriščanju flumskih hladilnic v ta namen. O nadaljnjih načrtih, ki so bili sporeženi, bo v jeseni razpravljala nova konferenca, ki se bo vršila na Madžarskem.

Nabavna zadruga železnice Ljubljanske pokrajine bo imela 21. t. m. svoj 20. redni občni zbor. V svojem glasilu »Zadrugar« objavlja zadruga svojo bilanco za preteklo leto, iz katere je razvidno, da se je v teku lanskega leta število članov povečalo od 8483 na 9297. Številna glavna je narasla od 0.93 na 1.04 milijona lir, rezervni fond pa se je dvignil na 2.83 milijona lir. Zadruga je v teku leta prodala za 16.2 milijona lir blaga. Laní so znašala povračila članom 445.000 lir, posmrtnina 51.000 lir, podpore članom pa 114.000 lir.

Koncentracija v nemški električni industriji. Pred meseci smo poročali o fuziji, ki je bila sklenjena med berlinsko družbo za električno industrijo AEG in družbo Gesfurel (Gesellschaft für elektrische Unternehmungen). Sedaj pa poročajo o novi fuziji v dunajski električni industriji. Družba Elin za električno industrijo na Dunaju, ki ima obsežne zveze tudi v balkanskih državah, bo prevzela vsa aktivna in pasiva družbe Schoch-Werke A. G. na Dunaju. Tako bo v Nemčiji vsa električna industrija združena v dveh velikih in dveh majhnih koncernih. Na prvem mestu je Siemensov koncern, ki obsega družbo Siemens-Halske (400 milijonov mark glavnice) in Siemens-Schuckert (240 milijonov mark glavnice). Na drugem mestu je koncern AEG z glavnico 220 milijonov mark. Potem pa prideta dva majhna koncerna, in sicer Brown-Boveri in omenjeni koncern na Dunaju.

Novo ravnanje Pohita. Iz Zagreba poročajo, da je bilo imenovano novo ravnanje državne finančne družbe za industrijo »Pohit«. Za novega predsednika družbe je imenovan dr. Miroko Lamer, državni tajnik ministrstva za obrt, industrijo in trgovino.

Povečanje proizvodnje jedilnega olja v Bolgariji in Turčiji. Bolgarska vlada vrši priprave za nadaljnje povečanje proizvodnje olja, in sicer z uporabo grozdnih pečk ter tobačnega in bučnega grozdnja. V kratkem nameravajo za predelavo grozdnih pečk postaviti potrebne naprave. Tudi Turčija je znatno povečala površino posejano z oljnim semenjem. Že v letu 1941-42 je izdelala okrog 55 milijonov litrov olja nasproti 30 milijonov v prejšnjem letu.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino in Poveljnik XI. Armadnega Zbora

objavljata:

V noči na 2. t. m. so komunistični elementi v Ljubljani umorili Fašista Nicolò Zita, uradnika pri tukajšnji Zvezi Borbenih Fašijev.

Ker je potekel predpisani rok, ne da bi se bili izvršitelji zgoraj omenjenega zločina izsledili, je bila v smislu odredbe z dne 24. aprila t. l. odredena ustrelitev 7 ljudi, ki so zanesljivo krivi terorističnega in komunističnega delovanja.

Kazen je bila izvršena dne 11. junija ob 5.30.

Ljubljana, 13. junija 1942-XX.

Ves arabski svet na strani Osi

Berlin, 13. jun. s. Veliki jeruzalemski mufti je v razgovoru z urednikom lista »Börsen-Zeitung« izjavil med drugim, da je zaradi terorističnega režima Angležev v Palestini izgubilo več tisoč ljudi življenja. 30.000 družin je ostalo brez streh in vsa moška mladina poljedelskega prebivalstva Arabcev je v primitivnih koncentracijskih taboriščih izpostavljena boleznim in vrenimskim nevarnostim. Glede židovskega vprašanja je mufti izjavil, da ni pobene možnosti za sporazum med Židi in Arabci. V borbi proti Angliji obstoji danes v Indiji enotna fronta 80 milijonov mohamedancev. Ves arabski svet trdno veruje v zmago italijanskega in nemškega orožja.

Tudi Albanci žele sodelovati v borbi proti boljševizmu

Tirana, 13. junija. s. Kraljevi namestnik je dobil pismo poročnika Barutija Fetaha, ki je prošil, da bi sodeloval v ruski vojni z italijanskim ekspedicijskim zborom. Njegov prošnji je bilo ugodeno. Poročnik Baruti je izrazil svoje veselje sprito tega, da se lahko udeleži osvobodilne vojne proti boljševiški hidri. Z enostavnimi besedami je postavil na samotni in takozvani rdeči paroli, kajti sam se je lahko prečital za časa svojega bivanja v Rusiji, da je za lažno propagando samo neskončna beda in laž. Albanski tisk je objavil s podudarkom pismo hrabrega borca. Tisk piše, da sodelovanje albanskih oficirjev v vojni na vseh frontah kaže, da je skipetarsko ljudstvo del imperialne rimske skupnosti in se popolnoma zaveda življenjske važnosti sedanje vojne ter piše s krvjo svojo zgodovino ob strani italijanskih bratov in zavezniških čet.

Zamenjava ameriških državljanov

Lizbona, 13. jun. d. Iz Nemčije so v Lizbono dospel trije posebni vlaki, s katerimi se je pripeljalo 167 pripadnikov Zedinjenih držav, ki bodo v Lizboni zamenjani s podaniki osovinskih držav, ki se vračajo iz raznih ameriških dežel.

Seja francoske vlade

Vichy, 13. jun. s. Tu je bil smoti objavljen komuniké o seji vlade, ki je dolgo razpravljala o vprašanju prehrane in še posebej o oskrbi prebivalstva z žitom, maščobami in vinom.

Ko cvete trta po vinogradih

Arturo Cussigh: Trška gora pri Novem mestu (na razstavi v Veroni)

Prišel je čas trsnega cvetja, krona vinogradnikov pomladi. V jasni dan in v tople pomladno noč se razliva opojni vonj, finejši od cvetja resede. Skrben in prijetno radoveden stopa vinogradnik med trtjem in ob pregledovanju cvetja preišča stare vinogradniške modrosti, navezane na godovne znamenitih pomladnih vremenskih pattronov.

Tu je med najpoglavnejšimi sv. Vrban, ki je godoval že 25. maja. Če je Vrban jasen, bo jesen hasen. O Vrbanu se mora videti trta s hriba v hrib. Tako je bilo letos.

In potem je pretekli ponedeljek godoval še znamenitejši vremenar Medard. Polno je okrog njegovega godu spletene kmečke poezije. Kakor se bo vreme sv. Medarda kazalo, tako bo šest tednov ostalo. Letos je Medard postregel z izredno sončnim vremenom. Če je na dan sv. Medarda lepo, bo vino sladko. Da bi le bilo! O Hrvatih pripovedujejo Dolenjci: »Če je na dan sv. Medarda lepo, ga Hrvači venčajo z zlatom, če je pa grdo ga omečejo z blatom.«

V neudržani vrsti toplih pomladnih dni je včeraj godoval Anton Padovanski. Velik in ljubezniv svetnik, čigar priprošnje tudi pri nas zelo veljajo. V vremenskem pogledu pa ni kaj znamenit prerok, vsaj ne v naših prislovcih. Samo to je o njem zapisano: »Sveti Anton proso se, sveti Vid pa gre gledat tretji dan, da-li gre žito van.«

In jutri bo Vidovo. Prislovica pravi o njem: »O svetem Vidu se skozi noč vidi; ko se skrčiš, vanj trčiš, če se stegneš pa vanj dregneš.« Vsa naša dečad vé, da mora biti sv. Vid česjen sit. Letos je bogme dobro češnjevo leto in po tem sodi vinogradnik, da bo rodila tudi gora. Če trs pred sv. Vidom odcvete, pričakuje vinogradnik dobre vina. Ali, če je na Vidovo dež, bo pšenica slaba in vino se habi. Nu, naš kmet bi morda letos izjemno pristal, da se na Vidovo preobrne vreme, ko nastopa že suša. Drugače pa odločno velja kmečka priprošnja: »Sveti Vid dežja ne daj, da bo lepe žetve kaj!«

Take so torej vinogradnikov misli, ki spremljajo dolenskega in belokranjskega vinogradnika, kadar se v času trsnega cvetja razgleduje po svoji gori in z gore v dolino, ki je zdaj v najbujnejši rasti in zorenju. Prevzema ga čudovita poezija, ki je ne odtehta nobena gmotna dobrina. Kdor se je kdaj mudil v dolenskih ali belokranjskih vinogradih, se bo pač vedno z neznanim občutkom spominjal lepote, ki jo je užil v tem času. Koliko krasnih razgledov se nudi popotniku izpred zidanic nad Drašiči! Kako osupljivo lep razgled se odpre potniku, ko se izviže z vlakom iz gorjanskega predora in uzre pravcati amfiteater semiskih vinogradov. Tja gori proti Straži, od Trebnjice proti St. Rupertu in St. Janžu ali tja doli proti St. Jerneju, Kostanjevici in Sv. Križu se razgrinjajo po

Varujmo mestne nasade

Ljubljana, 13. junija

Zaradi uničevanja tivolskih in mestnih nasadov je med vsem dostojnim prebivalstvom zavladalo ogorčenje, ki je gotovo upravičeno. Kdor vidi bregove Gradašnice ali druge nasade, mora obsojati počenjanje mladine in tudi odraslih, ker ne krotijo mladine ter tudi sami prenašajo klopi, trgajo rože in lomijo veje, hodijo po tratah in se valjajo po njih ter tepajo in trgajo nasajen krompir, fižol in drugo zelenjavo. Če bo šlo tako dalje, kmalu ne bo več nobene cele klopi po sprehajalščih in naposled bo mestna vrtnarija popolnoma upravičena, da bo klopi shranila, ker je prisiljena varovati premoženje mestne občine.

Zrtev davkoplačevalcev nima namena, da bi vsakdo smel uničevati javne naprave in dolati škodo. Tudi mestni nasadi pravi mnogo veljajo ter so mestne uprave vedno rade dovoljevale prav znatne vsote za čim lepšo izpopolnitev parkov, napravito v in olepšanje javnih nasadov. Zato se tudi vsa Ljubljana ponaša z mestnimi nasadi, ki jih gostje našega mesta upravičeno cenijo za najlepše, kar ima Ljubljana.

Ljubljancem naj sami skušajo napraviti red, saj so devastacije po javnih nasadih sramota za vso Ljubljano. Nova mestna uprava je pa pomnožila stražo po javnih nasadih ter jim naročila najstrožje postopanje. Trganje rož, lomljenje vej, razbijanje in poškodevanje klopi in ograj je hudo kaznivo po kazenskem zakoniku kot tatvina in poškodevanje tuje lastnine. Veliko škodo pa delajo ljudje tudi s prenašanjem klopi s poti, cest in drevoredov v grmovje in na trate, ker pri tem polomijo veje in potepajo ter poškodevajo tam zasajene rastline. Seveda pa tudi klopi same. Po lesenih delih klopi je vse razrezano in polomljeno, vedno več je pa razbitih celo železnih klopi, ki jih v sedanjih časih ni mogoče nadomestiti. Čeprav so trate z večine že pokose, ne ljudje ne hodijo po njih, saj mestna občina mora imeti krmo za svoje konje in za rejo malih živali. Posebno naj pa ljudje ne delajo škode po vzornih nasadih krompirja, fižola in raznovrstne zelenjave, saj so prav ti nasadi najbolj poučni za naše vrtnarje in kmetovalce. Prosimo dostojno občinstvo, naj samo pomaga delati red po mestnih nasadih, predvsem pa na institucije za vzgojo mladine z vsem svojim vplivom skušajo pokazati uspehe svojih hvalivrednih prizadevanj.

prislojnih pobočjih vabljiv vinograd in med njimi se smehljajo zidanice.

Krona vseh pa je Trška gora pri Novem mestu. Po zaslugi je bila že mnogo opevana v besedi in pismu, saj že dolgo slovi zaradi imenitnih vinogradov, zaradi razgleda in kot starodavna božja pot. Ime Trška gora ima svojo trajno veljavo na vsem Slovenskem, pa še daleč tja doli po Hrvatskem. Poldrugo uro hoda je na njen vrh, če spešiš proti njej tam od Novega mesta. Poti vodijo čez travnike in gaje, dokler se ne vzpneš med vinograde in med

Ljudje in vojna v ogledalu števil

Sedanja vojna, ki je postala vojna vsa planeta, je tako za stratege kakor za civilne opazovalce odprla nova obzorja. Opazovanje z ozkoga vidika posamezne države ali posameznega kontinenta ne zadostuje več. Mobilizirana so ljudstva vseh zemeljskih delov, da se pomerijo med seboj. Kdo bi mogel presoditi razmerje moči? Šele posameznih kontinentov določajo mnogi faktorji, toda najmerodajnejše je gotovo število prebivalstva, kar se posebno jasno vidi, če vzamemo za vzgled Avstralijo. O tem vprašanju je v minulih dneh neka hedeiberška založba izdala razpravo pod naslovom »Razvoj prebivalstva našega planeta v dobji od 1937 do 1941«. Razprava se opira na najnovejša ljudska štetja in upošteva tudi nekatere izgube v teku sedanje vojne. Iz nje povzemamo nekaj prav zanimivih podatkov.

Na zemlji, ki se je v vseh njenih delih že razplamtelala bakla vojne, je živel l. 1941 okoli 2206 milijonov prebivalcev. Prebivalstvo je naraščalo v zadnjih letih letno za okrog 17 do 20 milijonov, medtem ko je znašal letni prirastek pred prvo svetovno vojno samo 15 do 19 milijonov. Od srede leta 1914 do začetka leta 1941 se je število prebivalstva v Evropi pomnožilo od 471 na 538 milijonov. Prirastek Azije je znašal v istem času 212 milijonov (leta 1941 je znašalo število prebivalstva 1213 milijonov, leta 1914 pa samo 1001 milijon). V Afriki, kjer je človeštvo relativno najbolj redko naseljeno, je bilo leta 1914 okoli 113 milijonov ljudi, leta 1941 pa je štela črna celina 164 milijonov prebivalcev. Zlasti močno je naraščalo prebivalstvo v obeh Amerikah. Leta 1914 so našteali 199 milijonov ljudi, leta 1941 pa že 280 milijonov. Porast prebivalstva v Avstraliji in Oceaniji od 7 na 11 milijonov za splošno oceno ni pomemben, čeprav je procentualno zelo visok.

Strokovnjakom in interesiranim laikom je cela vrsta števil in podatkov bolj ali manj znana, za širši krog čitateljev pa bo zanimivo, če strukturo prebivalstva osvetlimo še z nekatere drugih strani. Dežela z največjim padcem rojstev v Evropi je bila svoj čas Bolgarija (padec rojstev od leta 1934 do 1939 je znašal 30 odstotkov). Tudi število rojstev v Sovjetski zvezi je v omenjenem času padlo za okoli 20 odstotkov. Kot dežela z najnižjim številom rojstev je leta 1939 nastopila Francija. Od leta 1924 do 1933 je imela ta rekord Švedska, od leta 1934 do 1938 pa Avstrija. V tej zvezi je omenbe vredno, da je bil prirastek rojstev na tisoč prebivalcev v tem letu v Avstriji najnižji, ki je bil doslej zabeležen v kaki državi, in sicer je znašal 12,9. Z njim bi lahko tekmovalo samo Oslo, kjer se je leta 1938 na 1000 prebivalcev rodilo samo 9,3 ljudi, kar je najnižje stanje leta 1941 je imel največje število rojstev Egipt. med evropskimi deželami pa je bilo povprečno največ rojstev v Rumuniji.

Poslovanje nemškega statističnega urada je tako izpopolnjeno, da lahko za vsak dan in celo za vsako uro pove, koliko prebivalcev je imela država. Na Češkem in

gospoše in kmetijske zidanice, ki te od daleč zvedavo pozdravljajo. Z vrha Trške gore se na vse strani razkazuje starinska cerkev (nad vhodom na zvoniku je ličen grb stiškega samostana iz leta 1620). Kakor bohoten šopek stoji na trati poleg cerkve štiri košate lipe. Največja je stara nad 300 let in jo šest mož komaj objame. Samo še turška lipa je obsežnejša, pa tam gori pri Sv. Juriju, pri sosedu Trške gore, ki kraljuje nad vinorodnim Grčevjem, stoji prav tako mogočna lipa. Ko se ti oči napasejo pisanih lepot po pokrajinah proti Novemu mestu, dolino Krke proti Soteski in proti Krškemu polju, na Kočevski les in na Gorjance, lagodno poseliš v senci starih lip, ob slovesu pa pokloniš majhen dar sv. Vrbanu, ki blagoslovja na zadnji strani cerkve trškogorske in grčevske in z njimi vse dolenske vinograde.

Marsikatega izletnika je že zamikala Trška gora in pravkar lahko njeno lepoto ogledujejo tudi na umetniških razstavi v Veroni. Pred meseci smo poročali, da je italijanski akademski slikar Arturo Cussigh izkoristil svoje bivanje v Novem mestu in je ujel nekaj pestrih dolenskih motivov na platno. Seveda ga je zamikala tudi Trška gora, vpodobil jo je s finim umetniškim čustvom in se z njo ter z dvema drugima deloma udeležil umetnostne razstave Treh Benečij, ki so jo odprli letos 3. maja v Veroni in bo jutri zaključena.

Monavskem prebiva 7,4 milijona, v Generalnem gubernementu 17,8 ter v Alzaciji, Lotaringiji in Luksemburgu nadaljnja 2 milijona. Prvi poskus očitne prebivalstva do novembra leta 1941 zasledeni ozemlj na vzhodu je izkazal 62 milijonov. Število prebivalstva na ostalem evropskem območju Sovjetske Rusije cenijo na 83 milijonov. V začetku leta 1941 je živel na ozemlju Nemčije še 2,5 milijona Židov, od teh seveda več ko 2 milijona v Generalnem gubernementu. Ljudsko štetje je leta 1939 z Avstrijo in Sudeti vred izkazalo samo 330.000 Židov, šest let prej pa je živel na istem področju 721.000 Židov.

P. Ceferin:

Zmota

Errare humanum est!
Vse naše življenje je ena sama velika zmota!
V rani mladosti sem živel v goljufivi zmoti, da so vsi ljudje dobri, plemeniti in blagi. Kako sem se opekel!
Otroci gredo svojo pot. Seme mojih zlatih nakupov pada na nerodovita tla.
Razočaran grem v krmo:
»S silcem kake dobre prekapine si boš pregnal žalost in skrb oblake!«
Peklenška zmota!
Žalost je še večja, kjer točijo dohodro. Oblakom skrb si pridruži še nov oblak: kako si boš ohranil pokvarjen žoldec in razbičane živce...

»Kako kaj drugi ljudje dojemajo življenje?« sem pomislil. »Ali tudi doživljajo taka razočaranja in zmote?«
Na stopnišču sem srečal domačega zdravnika in mu potožil svoje križe in težave.
»Študiral človek ste, gospod Fatur, sem zaključil svoje jeremiado, visoko naobražen in polni dragocenih življenjskih izkušenj in modrosti... Jelate, da vam zmote ne grenijo življenja?«

Prav od srca se je zasmel prijazen gospod in rekel:
»Glejte, tudi ta vaša domneva je zmotna! Še ni minila ura, ko sem se strahovito urezal. V tolažbo mi je za zavest, da sta bila pri tej polomiji udeležena še dva moja tovariša... Poslušajte to mično zgodbo... V prijetnem razgovoru jo mahamo po cesti, ko zdajci tovariš Kačur zadržal korak in vzklizne:
»Poglejte na onega gospoda, tam pred nami, kako čudno vlačí dešno nogo za sabo! Ta mož ima išias!«

»Kaj še!« ugovarja Pošatur. »Kap ga je zadel!«
»Saj ni res,« pravim jaz. »Nogo si je nekoč zlomil!«

Tako se prekamemo in debatiramo. Nazadnje pa pravi dr. Kačur:

»Kaj se bomo pričakali! Vprašajmo ga!« In res pospešimo korake in se približamo neznanecu.
»Oprostite gospod, zbiravnik smo in nas zanima vaš slučaj... Kaj ne, da imate išias!«

zbeda in ščiplje. Treba je štediti; tudi žena bi morala to razumeti. Limone in solata, v redu na vse zadnje, toda čemu majaronček in lorberček? No, ženske imajo svoje skrivnosti. Kdo bi jih razkrival in razvzoval?

— Gospod, lepo svežo solatko, zjutraj narazano. Naj no vzemó! —

— Po čem? —

— I, saj vedo. —

Boštjan seveda vé. V ceniku stoji pet lir za kilogram. Dovolena pa je tudi nižja cena. Še nihče ni bil kaznovan, kdor je ceneje prodajal. Potrudimo se dalje. Povsod po pet lir. Ljudje se gneto v gručah okoli stojnic. Kupujejo in odnašajo. Naj le! Tako je, če vladata samolastnost in nestrpnost. Solate je na pretek. Boštjan ni neumen, tudi časa ima dovolj. Domov babe solate ne bodo šle. Boštjan obedi po stari navadi šele ob dveh — takole okoli polnoči, ko se trg pomiri, jo bo dobiti za vsako ceno. Znati se mora, saj se nikamor ne mudi. Pod lemenatom se bo dobil majaronček in lorberček. Bog zna, kako ju misli žena pripraviti. Kar njej prepuštam to skrb, bo še večje iznenadenje. In zares! Kakšni novi recepti za pripravljanje jedil so se v zadnjem času pojavili!

— Kaj pa mislijo? Odkod majaronček po takšni zimi? Saj je ves posebel. —

Boštjan izvleče cenik, natakne očala in išče. Majaronček je izpuščen. Ali so pretkane te babnice, si misli Boštjan Kosec, nalašč ga prikrijava, da mu cena poskoči. Pa drugič, saj ni vseh dni konec. Kupčija se plete za lorberček.

— Eno samo vejico želim. —

— Saj ne vem, koliko bi računala. Vzemite cel šopek za lro!

Tovariša seveda odločno vztrajata pri svoji diagnozi.

Neznane nas žalostno pogleda z motnimi, krvavo podplutimi očmi in pravi:
»Velečeni gospodje, vsi štirje smo se zmotili. Vi tukaj na cesti, jaz pa doma, ko sem v pijanosti namesto brinovčica... zagrabil steklenico — z ricinovim oljem... Saj poznate to proketo olje?... Mislim, da se mi bo na izprehodu razpuhtel alkohol... pa se mi je velika sitnost... kaj bi dosti razlagal!... Veste, gospodje, naše življenje je grdo... Sama umazanja, kamor pogledaš!«

HOČE BITI KAKOR OČE

— Dečko, bodi vedno priden in poslušen, in ko boš velik, delaj zmeraj kakor gentleman.

— Ampak jaz nočem biti kakor gentleman, jaz hočem b'iti kakor ti, očka!

MODA

Gospa se je vrnila domov. Mož jo začuden pogleda in vpraša:

»Kaj se ti je pripetilo, Minka? Zakaj imaš nad levim očesom obliž?«

Minka se nasmehne: »To ni obliž, Emil! To je vendar moj novi klubok.«

CUDNA ŽIVAL

Mali Janeček vidi prvič slona in pravi:

— Jej, mama kakšna krava pa je to? V gobcu ima roge in z repom muli travo!

KDO JE OPTIMIST?

Optimist je tisti, ki sede na tla in upa, da bo zaradi vrtenja zemlje prišel pogoni v Ameriko.

JETNIŠKA

Duhovnik je vprašal kaznjence:

— Zakaj so vas zaprli?

Kaznjence:

— Zamudil sem vlak!

— Lej, lej, od kdaj se pa take reči ka-

zujejo?

Kaznjence:

— Jaz mislim tisti vlak, s katerim sem hotel žežati na tuje.

PRI ZOBNEM ZDRAVNIKU

Pacient se čudi, da mu je doktor za izdiranje zoba veliko računal:

— Kaj — za izdiranje zoba 100 lir?

— Da, moram toliko računati, ker ste pri tem tako rjovelj, da sta mi dva druga pacienta ušla!

PREVIDNOST

Iz gostilne pride vsake pol ure gospod in pogleda na kip, ki mu kaže kralja na konju. Sofer, ki stoji tam z avtom, ga vpraša, zakaj to dela.

»To je moja mera,« odgovori gospod. »Ko bom videl, da gre konj v dir, pojdem domov.«

PREDOR

Mlad mož je rekel svoji sopotnici v vlak:

»Ali veste, da je ta predor, skozi katerega smo se pravkar peljali, dolg dva kilometra in je veljal 15 milijonov?«

»Res?« je odgovorilo dekle in si popravljalo razkuštrane lase. »Ampak moram priznati, da je tega denarja vreden.«

MODA IN DOM

Izlet v Tivoli

Poleti hočemo biti športno oblačene. Saj vemo vse, kaj to pomeni, če govorimo o športnih obleki. Seveda s tem niti malo ne mislimo, da potrebujemo takšno obleko za izvajanje nekega določenega športa in da nam sicer leži v omari! V modi pojmujejo »športna« oblečena le neko posebno razpoloženje, ki se poleti še prav posebno izraža. Športna obleka pomeni, da se počutimo v njej svobodno in da se nam ni treba preveč ozirati na tvorivo in na dodatke. Nadalje pa pomeni tudi to, da v takšni obleki lahko primemo za marsikajšno delo, čečemo in se igramo, sedemo na sive kamne in na zelene travnike, kljubujemo soncu in — smo kljub temu vedno čedne na pogled. Evo dve takšni obleki, ki sta kakor ustvarjeni za prebivanje na prostem in za izlete v zelenje. Prva je tako ukrojena, da ima spredaj neke vrste tuniko, ki je obrobljena z barvastim našivom in zapeta z okroglimi gumbi. Druga ima značilno »srajčno« čbliko, ki jo Francozi imenujejo »chemisier«. Široki v komico izpeljani robovi ašurja so edino okrasje tega okusnega modela.

Nekoliko dobrih nasvetov

Dobra brezmesna jed je čebulni kolač. Obložite z nesladkanim navadnim testom srednje velik kalup in ga napolnite s sledečo mešanico: svežo nasekljano čebulo dušite z različnimi zelišči, posolite in popoprajte, zvežite z omako iz moke ali s svetlim prežganjem in malo prekuhajte. Kolač specite v pečici.

— Oho, kje pa imate označeno ceno? — ženska stika po košari in je v vidni zadregi. Boštjan Kosec se poti in je rdeč kot puran. Zato pa je tako, razmišlja. Ljudje te izkoriščajo, kjerkoli morejo, si pravi. Vsakega branjevca obogati vojna, da si postavi svojo hišo in ima v teatru lastno ložo; ti ubogi upokojenec pa plačuj in stradalaj.

— Za to-le vejico vam plačam dvajset centezimov, in da se ne boste čudili, vam že danes povem, da boste imeli sitnosti. Cene morajo biti označene na vidnem mestu. Z bogom! — tako se odreže Boštjan, odvrže prestrašeni ženski novc in zmago-slavno odhoda.

Toda Boštjana Kosca morate poznati. Siten je res, to ve najbolj njegova žena, ovidal pa še ni svoj živ dan nikogar, čeprav je sedel nad štirideset let v državni kancelliji.

Branjevke so napravile kolikor toliko dobro kupčijo in si pod predpasniki manejo roke. Tržišče se polagoma prazni, kazalec na šenklaški uri drsi na dvanajsto. Še za solato se je treba ogledati in na limone ne sme pozabiti. Boštjan Kosec se poti in stiska pod pazduho prazno aktovko. Krvokavne nalagajo na ročne vozčke prazne košare in se odpravljajo. Boštjan ne čuti v nogah notenega revmatizma več in se počene kakor žejen jelen na konec tržišča. Tam se plapolja v junjskem vetru platno nad par stojnicami. Aha, si misli Boštjan, zdajje smo pa mi enkrat na konju. Nazaj domov babe solate ne bodo vožle. No, in Boštjan pobara.

— Bog Vas je dal. Ob tej-le uri prihajate. Za vas je šla vsa, pa da sem jo

Kaj pravite k zelenjavni galantini? 100 g namočenega kruha, 100 g nastrganega sira, 2 rumenjaka, sol, poper, muškati, 6 tanko narezanih korenčkov, deset malih dušenih čebul, 250 g krompirja ali stročnice, drobno nasekljana zelišča — vse to dobro pomešamo in nato dodamo k temu še smeg dveh beljakov. To testo izoblikujemo v klobaso in zavijemo v krpo kakor štrukelj, potem pa kuhamo 20 minut v kropu. Zelo dobra večerja!

Iz zelenih solatnih listov napravimo izvrstno juho, če jim dodamo nekaj krompirjev, narezanih na kocke. K temu naredimo nekaj prežganja ter pest drobno nasekljanega peteršilja, potem pa zalijemo. Spinača z venčkom. Poskusite še vi! Prikuho iz spinacea obdajte z venčkom iz surovega, zelo fino nastrganega korenja. To ni samo zelo okusno, temveč je tudi lepo videti.

Mleko se ne pokvari kljub poletni vročini, če mu pri kuhanju dodamo noževo konico sode bikarbone.

V juniju bomo nosile...

Nekaj priklupnih in originalnih malenkosti napravi iz najbolj stare obleke čudovito zadevo. Tako je za mlado dekle izredno ljubka zamisel rogljičasta čepica iz prostagatega pletenja, h kateri nosi še kratke, enako pletene nogavčke. Namesto rože na poletno obleko si lahko omislimo umetno zavožljano pentljo iz belega, poškrbjenega batista. Prav posrečena pa je tudi »slamnata« garnitura, ki sestoji iz slamatnih sandal, slamnatega pasu in enake torbice. Vse to seveda pleteno v lepih barvah in se poda k vsaki poletni obleki. Teh nekoliko zamisli smo zbrali na naši skici, mnoge druge podobne možnosti pa prepustimo iznajdljivosti naših čitateljic...

imela dvakrat toliko. Sevé, po pet lir. — Boštjanu Koscu je potisnil ta odgovor zopet ravmatizem v noge in toliko da ni omahnil med prazne košare.

— Tri komade za lro, samo da gre v denar, — je klical osamel prodajalec limon v bližini.

— Vendar eden, ki ima malo srca in prodaja blago pod uradno določeno najvišjo ceno, — vzklizne Boštjan, pristopi, plača in spravi v aktovko šest limon.

Naša povest se nagiblje h koncu. Sprejmo pa vendarle Boštjana še do doma, kjer popiše ženi v dramatični obliki svojo pot na ljubljanski trg. Ta se kakopak njegovi spretnosti in porabnosti ni mogla dovolj naučiti. Če Boštjan Kosec svoje naloge že v celoti ni izvršil, mu je bilo v prijetno zadoščeno vsaj to, da si je izposodil vrlo prodajalko lorberjevih vejic, ki zdaj iz strahu pred kaznijo nekaj noči ne bo zatislila oči, in pa to, da se mu je posrečilo nabaviti, kar se dandanes redko primeri, šest limon pod maksimalno ceno.

Toda tudi ta prijetna zavest je kmalu izhlapela. Ko je Boštjan Kosec praznil aktovko, je na žalost ugotovil, da je bil med besedičenjem s prodajalko pozabil vtakniti v aktovko za dvajset centezimov priborjeno lovorjevo vejico. Dobro pa mu je delo, ko so nagnite in plesnive citrone, ki mu jih je žena hotela zalučati v glavo, zgrešile svoj cilj. Boštjanu se je namreč pravocamno posrečilo, zateči se v varno zakonlšče in se tako odtegniti podrobemu obravnavi. Tako za enkrat tudi ni bila dotaknjena zaloga sladkorja in olja, dočim je ostal način priprave jedi iz lorberčka in majarončka še nadalje zemina skrivnost.

Neuspel nakup

Tako je naneslo, da je moral Boštjan Kosec prevzeti od svoje žene predpasnik in vzeti kuhalnico v roko. V zvezi s kuhinjskimi posli, ki zanj, navajenejše sesti opoldne in zvečer k pogrnjeni mizi, niso bili od muh, pa je moral naš junak postopno spoznati tudi razmere na živilskem trgu, ki v današnjih časih niso kar tako.

Obožročen z izkušeno aktovko in z maksimalnimi cenami, ki jih je Boštjan zelo vestno izrezaval iz dnevnika, se je perival med stojnicami in oprezoval, kje in za kakšno ceno bi se dobilo to in ono. Boštjan Kosec je bil že po naravi malce nervozen. Kaj pa mislite? Nad štirideset let mu je srkala kri in mozeg državna kancellija. In zdaj, ko bi želel v miru uživati zasluženi pokoj, naj se prereka z branjevkami na trgu!

— Par limon mi prineseš s trga, pa malo solate. Tudi nekaj majarončka in vejico lorberčka bi prosila; drugača za enkrat ne potrebujem, — je naročila žena odhajajočemu z doma.

— Pa preveč siten ne bodi z ljudmi, drugače te lepega dne naženó, — je še pomembno in smotno pristavila.

V stojnici je udarila deseta ura. Propile je novih mesarskih stojnic ob Ljubljanci so zevale v čarobni praznini. Golobje so se zletevali tam od lemenata in iskali med stojnicami kakšno pozabljeno zrno. Boštjan se poti in razmišlja. Limone za lipovec, ku mlekarica že toliko časa štrajka, to že razume. Toda treba je štediti s sladkorjem. K solati je treba olja, do nove dobave je še dvajset dni. V podgromskih nogah ga

SPORT

Prva mednarodna bilanca

z lahkoatletskih terenov, kakor so jo sestavili švicarji in v kateri se vidi, da so bili dozdaj na tekaških najbolj agilni Italijani

Po švicarskih virih posnemamo naslednjih nekaj prvih podatkov o razveseljivem razmahu in prvih uspehih letošnje lahkoatletične sezone po Evropi.

Ceprav je bila letošnja zima izredno dolga in trdovratna — tako izvaja pisev — se je vendarle z nastopom toplejših dni že otvorila atletska sezona pri vseh narodih na evropski celini. Kakor je razumljivo, je v južnih deželah, predvsem v Italiji, zavzela delavnost na tekaških večji razmah, kakor pa na severu, kjer so vsa dela šele v začetnem stadiju. Iz teh razlogov pregled tehničnih rezultatov, ki so bili doseženi v teh kratkih tednih letošnje sezone, ne more biti sestavljen v obliki vrstnega reda po mednarodnih merilih, temveč samo kot časna bilanca, iz katere je vsaj deloma razvidno, kakšno pot bo šel letošnji razvoj.

V Italiji so v zadnjih tednih tekmovali skoraj v vseh atletskih disciplinah in se prva srečanja so pokazala, da so mnogi atleti, predvsem pa najvidnejši, že dosegli prav zadovoljivo stalno formo. V tem nas potrjuje med ostalimi na primer Mario Lanzi, ki je pri svojem drugem letošnjem nastopu na 800 m dosegel zares izborni čas 1:52.8. To pomeni, da je ta italijanski prvak že v polnem zamahu in misli torej tudi letos ostati najmanj na višini laniških uspehov. Drugi izidi iz iste discipline se niso tako dobri, kakor je bil Lanzi, saj je v vsej Nemčiji uspelo samo enemu srednjeproglašu, da je prišel na čas pod 2 minuti, in sicer Körtingu iz Hamburga.

Tudi na kratkih progah so Italijani zaenkrat najmočnejši v vsem evropskem taboru. Monti se je uveljavil med svojimi neposrednimi tekmeči z dvema dobrima rezultatom, ki sta že kar vsakdanja zanj, in sicer z 10.6 na 100 m in z 21.6 na 200 m. Drugi italijanski atlet, ki je izpolnil vse obljube, je Facchini, specialist za teke preko zaprek. V svoji prvi tekmi na 110 m je dosegel natančnih 15 sekund in dokazal razen tega, da se je poboljšal tudi glede brzine same, saj je pri drugi priložnosti izravnal tudi Montijev čas na 100 m. Šved ladan, ki bi se edini iz Evrope lahko primerjal s Facchinim je v s katerim bosta prej ali slej obračunala za primate v Evropi, se dosedaj še ni pojavil na tekaških. Na srednjih progah so vsekakor zaradi tega, ker se sloviti »kanonik« iz skandinavskih držav še niso pokazali na terenu, se zmerom v premoči južnjaki. Med temi bi bilo omeniti italijana Barletto in Vitalea, ki sta prišla pod 4 minute v teku na 1.500 m, na progi 3000 m pa je zabeležil najboljši čas španec Pujazon z 8:38.2, za njim pa sta po vrstnem redu Italijan Bevacqua (8:43.2) in Nemec Syring (8:48.8). Na dolgih progah v letošnji sezoni še ni

bilo rezultatov, ki bi bili vredni omembe na tem mestu. Prav gotovo pa bi bilo tukaj — čeprav ne gre za evropski rezultat — zabeležiti še zelo značilno zmago v maratonskem teku, ki jo je dosegel v rekordnem času 2:34:43 na japonskem prvenstvu nov odlični predstavnik japonske atletike Sochuou.

V skokih sta se dosedaj povzpela do najboljših izidov Nemca Koppenwallner in Michelberg (prvi z 1.90 m v višino, drugi pa s 7.15 m v daljino). Dobri pa so bili tudi Italijana Romeo in Conchi (oba do 3.80 m v skoku s palico) in šved Cederblad, ki je preskočil znamko 7.17 m v daljino. V metih sta se izkazala Italijana Consolini in Tosi, ki sta zalučala disk preko 48 m in Nemec Lutz, ki je spravil kladivo do nič manj kakor 55.63 m.

Medtem ko smo iz Finske že zabeležili vest, da bo atletsko delovanje tamkaj v letošnjem letu omejeno do skrajnosti, se potrjuje iz Švedske, da so tamkaj vsi bolj znani specialisti še sredi najintenzivnejšega treninga. To velja predvsem za Arne Andersona, ki je prav pred kratkim dosegel izborni čas v teku na 1000 m, in tudi za veliki nadi švedske atletike Brora Hellströma in Gundara Hägga. O slednjem je znano, da je sicer zaradi hudih prestopkov proti amaterskim pravilom kaznovan s prepovedjo nastopanja do konca tega meseca, toda poznavalci pravijo, da misli Hägg že kar pri svojem prvem ponovnem nastopu presenetiti publiko s senzacijo, in sicer z rušenjem svetovnega rekorda na eno miljo. V ta razveseljivi del vesti o švedskih atletih spada tudi manj prijetno zagotovo, da je Henry Källarne, ta slavni švedski dolgo-progaški sklenil dokončno zapustiti tekašča, švedsko pa prikrajsati za močnega predstavnika v mednarodni areni.

Ker smo že pri atletih in pri najboljših izidih, ki so jih utegnili zabeležiti letos, pridružimo kar tukaj še majhno tabelo iz starih časov, ki kaže deset najboljših predstavnikov v teku na 5 km, kjer prevladujejo sami severnjaki. Nemci in Italijani upajo, da bodo prej ali slej dobili svojega zastopnika tudi med to elito tekačev na dolgo progo. Evo števil:

14:08.7 Mäki (Finska)	1939
14:15.8 Hellström (Švedska)	1941
14:16.2 Pekuri (Finska)	1939
14:17. Letkinen (Finska)	1932
14:18. Salmiinen (Finska)	1938
14:18.2 Anderson (Švedska)	1941
14:18.4 Iso Hollo (Finska)	1932
14:18.8 Källarne (Švedska)	1939
14:19.2 Kurki (Finska)	1939
14:22.2 Höckert (Finska)	1936

Koncert Adamičevega orkestra. — 21.45: Simfonični prirediteljski družbi EIAR: Simfonični koncert, vodi dirigent F. Previtali, sodeluje violinistka Gioconda De Vito. — 22.45: Poročila v italijanskini.

Naše gledališče

Drama

Nedelja, 14. junija ob 17.30: Šola za žene. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol. Ponedeljek, 15. junija: Zaprti. Torek, 16. junija ob 17.30: Poročno darilo. Red Torek.

J. P. Moljere: Šola za žene. Petdejska komedija. Osrednji lik je meščan iz baročne dobe, nekoliko patološki tip, ki si hoče po silni vzgoji mlado dekle v vzorno zakonsko ženo, kajti boji se postati v zakonu goljufan mož. Njegova sebična razumska prizadevanja pa uniči zanos resnične ljubezni. Igrali bodo: Arnolda — Gregorin, Agneza — Levarjeva, Horaca — Nakrst, Chrysalda — VI. Skrbineš. Oronta — M. Skrbineš, Enriqua — Košuta, Alaina — Potokar, Georgetto — Kraljeva. Režiser in inscenator: inž. B. Stupica, muzikalne intermezzje igra pianist Bojan Adamič.

Opera

Nedelja, 14. junija ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol. Ponedeljek, 15. junija: Zaprti. Torek, 16. junija: Zaprti. Sreda, 17. junija ob 16.30: Evgenij Onjegin. Red B. Četrtek, 18. junija ob 16.30: Faust. Red Četrtek.

P. L. Čajkovskij: »Evgenij Onjegin«. Opera v sedmih slikah. Libreto po Puškinovi istoimenski pesnitvi. Peli bodo: Larino — Poličeva, Tatjana — Heybalova, Olga — španova, Onjegin — Primožič, Lenskega — Sladoljev, Gremina — Lupša, Filipjevna — Stritarjeva, Triquet — B. Sancin, stotnik — škabar, Zarecki — Dolničar, Gillet — Mencin. Dirigent: A. Neffat, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, koreograf: inž. P. Golovin.

Zaupna posvetovalnica

Na »Zaupno posvetovalnico« se lahko zaupno obrne vsakdo, v kateri koli zadevi osebnega značaja. Za odgovor je treba poslati: izčrpen opis zadeve, o kateri se želi nasveta, rojstne podatke, spol, zakonsko stanje, stopnjo izobrazbe, poklic, značko za odgovor in kupon, ki je uvrščen v vsako nedeljsko številko »Jutra«. Kdor želi analizo svojega značaja ali značaja kake druge osebe naj priloži čitljiv s črnilom pisan rokopol. Kolikor je zaželenih analiz, toliko naj bo priloženih kuponov iz zadnje nedeljske številke »Jutra«. Zanimanke in zanimanje opozarjamo, da anonimna (nepodpisana) vprašanja ne bodo upoštevana. Tajnost je zanjajčena. Odgovore objavljamo v vsaki ponedeljski in četrtekovi številki »Jutra«. Vprašanja je nasloviti na: Uredništvo »Jutra« (Zaupna posvetovalnica), Ljubljana, Puciničeva 5.

KUPON

za
Zaupno posvetovalnico
štev. 13

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I. 3.—

Soferja
za tovarni avtomobil z generatorjem elek. industrijska družba. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Družba«. 7750-1

Postrežnico
pridno, pošteno, iščem s 15. junijem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7707-1

Hišno pomočnico
za stalno službo sprejem k mali družini. — Starost do 30 let. Vajena tudi kuhanja. Plača in oskrba prav dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 7703-1

Več čevljarstih pomočnikov
sprejemno takoj. Plača dobra. Humar, Stari trg št. 9. 7825-1

Gospodinjstvo pomočnico
mlajšo in dostojno, vsa vseh hišnih del, išče k štiričlanski odrasli družini. Plača dobra. — Zglasi se je v vili Lepi pot 6 (pri tobačni tovarni). 7808-1

Služkinjo
večšo vseh hišnih del, išče k štiričlanski odrasli družini. Plača dobra. Naslov pri vrtarju Pivo-varne Union. 7923-1

Briv. pomočnika
dobra delavca sprejme Dorčec Ivan, Dalmatinova ul. 13. 7916-1

Čevlj. pomočnika
in vajenca za stalno delo sprejem takoj. Zimšek Alojzij, Rožna dolina, Predjamska 18. 7933-1

Kanditor
all vešč dezeritnih bononov dobi nameščen takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kanditor«. 7935-1

Mlajše dekle
lahko začetnica, sprejem kot pomočnico delavko za lahko in čisto delo pri obrti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7934-1

Postrežnico
mlado, snažno, iščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7883-1

Mlajše dekle
zdravo in pošteno, kot pomoč pri gospodinjstvu iščem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skromna«. 7839-1

Več čevljarstih pomočnikov
sprejem takoj. Brodnik Anton, Rimska c. 21. 7346-1

Mlajšo gospodinjstvo
sprejem v slaščičarni. Vprašati: Vič št. 90, Mehmedović Zenun. 7839-1

Ključavničarja
mlajšega sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7857-1

Sprejem
za takoj prodajalca sla-dole. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sladolje«. 7849-1

Čevlj. pomočnika
takoj sprejem. Plača dobra. Meše, Ljubljana, Medvedova 19. 7828-1

Služkinjo
z znanjem kuhanja, ki obvlada tudi vrtna dela, iščem. Predpogoji poštenje in dobra spravevala. Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridna delavka«. 7806-1

Katera
bi hotela gospodinjiti na delu blizu Ljubljane samci srednjih let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nameščenec«. 7801-1

Služkinjo
pridno, pošteno, sprejem k mali družini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8031-1

Sprejem takoj
gospodinjstvo pomočnico za vsa hišna dela in kuh. IV. nadst. vrata 20. 8029-1

Hišno pomočnico
za stalno službo sprejem k mali družini. — Starost do 30 let. Vajena tudi kuhanja. Plača in oskrba prav dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 7703-1

Izurno petliljo
iščem kot kompanjono, ki ima stalne odjemalce za Ljubljansko petlilnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna«. 8006-1

Praktikantko
za popravila negavice sprejem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 8006-1

Mizar. pomočnika
sprejem takoj. Zalaznik, Napoleonom trg 7. 8002-1

Služkinjo
mlajšo, dostojno, sprejem manjša družina proti dobri plači in oskrbi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8001-1

Pridno dekle

pošteno, iščem za takoj, ki zna vsaj nekoliko kuhati. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7902-1

Moškega
za delo pri strojih iščem. Prednost imajo mehaniki in ključavničarji. Ponudbe z navedbo starosti na ogl. odd. Jutra pod »Strojnik 14642«. 7987-1

Kuharico
samostojno, s prakro, iščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8036-1

Vajenci (-ke)
Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za šifro I. 3.—

Vajenca
za instalatersko in klepalsko delo sprejem. Goršič Alojzij, Jernejeva c. 19, Sp. šiška. 7917-44

Brivskega vajenca
in frizerskega vajenka sprejem. Stane Bradac, Medvedova 22, Ljubljana VII. 7924-44

Sprejem
strojno ključavničarskega vajenca takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7875-44

Vajenca
sobiliskarskega in plekarskega sprejem. — Horning, Tržaška 27-II. 7888-44

Brivskega vajenca
in frizerskega vajenka takoj sprejem. Zizgaj, Šmartinska 6. 8016-44

Vajenca
za damsko in moško krojaštvo, ki ima 2 leti učne dobe, želi menjati službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra vajenka«. 8000-44

Vajenca
sprejme takoj galanterijskega vajenca. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7994-44

Vajenca (-ko)
za krojaštvo sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8031-44

Službe išče

Zobotehnica
večša vseh v to stroko spadajočih del, išče mesto. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7788-2

Skromno sobico
event. s kosilom bi oddala za delo v pisarni ali gospodinjstvu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Popolnoma zanesljiva«. 7918-2

Pridna šivilja
popravi perilo. — Zinger, Stari trg 28-II. 7926-2

Mlada gospodinja
boljša, z večletno prakso, išče službo pri otrocih ali kaj silnega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna 222«. 7937-2

Prevzamem
vsa cestna ali kmetijska dela s traktorjem, bodisi kot prevoznim ali stabilnim strojem (mlačev). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fordos«. 7906-2

Postrežnica
pridna, poštena in mlada, želi zaposlitve en ali dva dneva v tednu. Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlada«. 7872-2

Strojepiska
absolutno vsa strojskega dela, želi zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pratica«. 7838-2

Uradnica
valena vseh pisarniških del, prosi za zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uradnica«. 7843-2

Frizerka
večšo vseh del, išče službo za takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8028-2

Krojač
sprejme delo na dom za gospode in dame po nizki ceni. Rožna dolina, Cesta VI. št. 33. 7936-2

Frizerka
samostojna, želi premeniti službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vežbana«. 8039-2

Otroški voziček
športni, zelo dobro ohranjen, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7810-6

Otroški voziček
globok, napravljen. Polze se: Hradskega cesta 36. 7735-6

Štedilnik
za vzidavo, dobro ohranjen, ugodno prodam. — Sv. Petra c. 61. 7754-6

Več parketov
bukovih in hrastovih. I. prodam po ugodni cni. Zelnikarjeva 6-I. šifra. 7893-6

Prodaj
damske obleke in čevlje št. 38, Pretner, Gledališka 4-III. 8014-6

Trgovina

s špecerijo na prometni točki, zelo ugodno za prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Špecerija«. 7779-6

Prodaj
ugodno železolitni mlin za mletje vsakovrstnih trdnih predmetov, in kotel 250-300 litrov s kuhinjskim postelvom. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8012-6

Visoko omaro
prodaj. Bleiweisova 47a. prtilje. 7785-6

Ogledalo
bruseno, 150x70, Lir 650 in ploščice za štedilnik prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7784-6

Prodaj
ugodno 3 začije kletke, veliko 170x70 cm. Poljanska 13-I, Cestnik. 8013-6

Prodaj
globok modri voziček. — Cena 700 lir. Cegnarjeva ul. 6, prtilje, II. vrata. 8025-6

Prodaj
moderne, skoraj nove damske čevlje št. 40 in nekaj metrov flanel. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8018-6

Strešno opeko
staro, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Sv. Petra c. 61. 7756-6

Trčalnice
za trčenje medu, skoro novo, prodaj. Medarna, Ljubljana, Zidovska ulica 6. 8010-6

Steklenice
buteljke, radenske, koka in od raznih vin, večjo količino, prodam. — Cena 2000. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8011-6

Vosek Ia.
rumen, prodaj. Medarna, Ljubljana, Zidovska ulica 6. 8009-6

Ranobrane
je drevesna zdravilna maža. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7909-6

Otroški voziček
eleganten, globok, stare kvalitete, prodam. — Sv. Petra nasip 53. 7908-6

Prodaj
žel. hišico 2x1x1, 2 mm debeline, črna pločevina, rezervar za drobljen kama in risalno mizo. Polze se: Šmartinska c. pri Ban, trg. 7988-6

Insekticide
Ing. Prezelje, to je sredstva za pokončevanje škodljivcev v hiši, vrtni in na polju, zahtevajte v lekarnah, drogerijah in ustrežajočih trgovinah. 7982-6

6 tapetiranih stolov
in jedilno mizo ter drugo pohištvo, slike, svetilke, servise, knjige itd. prodaja v ponedeljek in torek: Tribuč, Sodarska ulica, nad Florjansko cerkvijo. 7979-6

Hišne gobe
uniječenje in zaštita z MERULIN-preparati. — Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7976-6

Otroški avto
na pedale, prodam. Levstikova ul. 18 od 14. do 15. ure. 8035-6

Otroške vozičke
ugodno kupite, zamenjajte ali prodajte pri »Prometu«, nasproti križniške cerkve, telefon 43-90. 7946-6

Bramorje
uniječenje in zaštita z »GRITAL«. — Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7954-6

Podgane
misi in voluharje uniječenje z »MIKROTAN« — pasta in »MIKROTAN« — zrna. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7925-6

Dva tridelna okna
zamenjam za troje vrt ali pocni prodam. Poizve se na tel. št. 31-71. 7443-6

Prodajmo pocni
velike cvetoče oleandre ter dobro ohranjen moško obleko. Polakova 7. 7913-6

Otroški voziček
dobro ohranjen, kremen, z okenci, in pleteno kosa-ro, prodam. Trafika (zadnja tramv. postaja) Moste. 7943-6

Pohištvo
tapetir., modroce, blazne, tapetne stene itd., očistite moliev in druge vrste z MORTOMOL-je-kočino. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7922-6

Molje in ribice
med knjigami in spisi, fotografijami, v raznih zbirkah itd. uniječenje. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7950-6

Ščurke
in druge škodljive uniječenje z »SUREKS«. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7947-6

Cepilna smola
strokovno sestavljena in preizkušena. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7968-6

Molje
uniječenje MORTOMOL-je-kočino. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7968-6

Prodaj

odlično ohranjen globok otroški voziček. Ogled pri: Bricej Franc, Šel-lenburgova ul. 6. 7955-6

Zajčji hlev
prodaj. Rožna dolina, Cesta III, št. 12. 7949-6

Pisalni stroj
velik, zelo dobro ohranjen, krasne črke, prodaj. RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledališka 12. 7962-6

Lesne črve
uniječenje »ANOBIN«. — Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7960-6

5 kompletnih avto-vozkov
z gumami prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7950-6

Prodaj ali zamenjam
za bukova drva: 3.30 m blaga s priborom, angleški kampani, eleganten vzorec svetle barve, za damski kostum ali za moško obleko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro blago 1800«. 7945-6

Mravlje
uniječenje »FORMICID«. Ing. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73. 7939-6

Otroško posteljico
prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7940-6

Nov skunks kep
ugodno prodaj. Dolenc Josip, krmar, Sv. Petra c. 19. 7938-6

TRICKIJE

izdelujemo in popravljamo, emajliramo — imamo v zalogi vse nadomestne dele za reparaturo in pnevmatiko.

Za cenjena naročila se priporoča strokovna mehanična delavnica

TRIBUNA — F. LAZAR, LJUBLJANA
Telefon 23-27 Karlovska cesta 4

Knjige

Prodamo

iz Zgornje ostaline: Janes Svetokriški: Sacrum Promptorium; Cvetje ev. Franciška, poljske. XX. let. Slov. Narod 1874, 1879, 1880 vezan; Dunajski in Ljubljanski Zvon in drugo. Bolter, Šiška, Zibetova ul. 33, podstrešje; od ponedeljka dnevno od 17. do 19. ure. 7927-8

Fuchs, Sitten-

geschichte in Geschichte der erotischen Kunst ter Kind. Die Weiberschenschaft na prodaj. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Bibliografska redkost«. 7827-8

Kolesa

Za 6-letno deklico

prodam skoro nov bicikel za 550 lir. Verdijeva (Gajeva) 9-II., vrata 12. 7745-11

Nove trickije

razne velikosti izdeluje mehanik L. Ambrož, Tyrševa c. 71. 7858-11

Trickelj

za 600 lir prodam C. J. Karunova ul. 10. 7814-11

Pozor, trickijli!

Vaše kolo vzamemo v račun in vam istočasno dobavimo nov trickelj z nekaj doplačila, katere imamo v različnih velikostih na zalogi. Specialna delavnica za trickije. Tyrševa 13 (Figuovec, levo dvorišče), tel. 29-27. 8021-11

Trickilje

prvotno graje, za nosilnost do 550 kg. po solidni ceni izdeluje in ima vedno na zalogi mehanična delavnica Starič Ludvik, Vič 92. 7978-11

Kapital

Vse denarne in

trgovske posle izvršim hitro in točno. Obrnite se na:

RUDOLF ZORE

Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. 7963-16

10 do 15 tisoč lir

posojila potrebujem. Vpis na hišo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »2000«. 7904-16

Posojilo

Lir 60.000 v gotovini iščem. Vključba na prvo mesto vile. Oplačevanje v nekaj letih. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Sigurnost«. 7895-16

Družabnika (-co)

za manufakturno trgovino v Ljubljani ali v Gorizi s kapitalom 250 tisoč lir, iščem. Škafarske polno blaga in koncesija, vse preskrbljeno in vse na polovico. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Najboljša konjunktura«. 7778-16

NIVA IN MIKI

I

Proti koncu meseca marca, ko je »orlova luna« že pojemala, je črni medvedek Niva šele v resnici zagledal luč sveta.

Nuzak, njegova mati, ki so bila stara, revmatična medvedka in kakor vsi, ki so žele v letih, prjamatična dolgega spanja. Tisto zimo, ko se je rodil Niva, si je bila namesto običajnih treh mesecev privoščila kar štiri, tako je prišel medvedek na svet, ko mu je mati ležala v nezavestnem stanju, in je imel že dva meseca, ko je v njenem spremstvu zapustil prostorni brolg, ki jima je dal zavetje.

Nuzak si je bila izbrala votlino na visokem, golem vršcu: oddol je Niva privrkal vrgel oči po ravnini ob vznožju. Sprva je stal kakor omotičen od prehoda iz teme, ki je bila v brolgu, na svetli beli dan, ter vlekla na uho, vohal in se dotikal raznih reči, še preden jih je zagledal. Nuzak, presenečena, ker je bila našla toploto in nasolne mesto namesto mraza in megle, je nekaj minut vohljala v veter in se razgledovala po svojem kraljestvu.

Pred štirinajstimi dnevi je bila nenavadno zgodnja pomlad izpremenila čudovito pokrajino, ki se širi med Jacksonovim kolenom in reko Samatavo in, od severa proti jugu, med Božjim jezerom in Churchillom.

S skalnatega grebena, ki se je dvigal nad neiz-

Posestnik in obrtnik

star 38 let, želi manjša s gospodinjstvom ali majhno vodo zaradi pomneženitve v starosti od 26 do 35 let. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Razumevanje«. 7879-25

Stanovanje

odd. Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I. 3. —

Stanovanje

(soba, kuhinja) v Mostah oddam upokojencu kot hišniku. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Stanovanje 100«. 7922-21

Stanovanje

opremljeno (soba, kabin, služkinja, kuhinja), center Ljubljane, oddam brezplačno kolikor maloštevilni družini, katere kuha dvočlanski družini in čisti ostali del stanovanja. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Harmonija«. 7897-21

Stanovanje

preprosto, oddam takoj maloclačni družini z nekaj gotovino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8033-21

Stanovanje

odd. Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I. 3. —

V Frigidairu

oddam več separiranih, zaprtih prostorov, proti nam odškodnini. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Napoleonov trg«. 7717-17

Gostilno - buffet

z inventarjem, prevzajem kot poslovalnico, ali s svojo koncesijo na katerem koli mestu. Za polizvedbo lokala nudim nagrado. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Sigurnost«. 7882-17

Lokal

Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I. 3. —

Prostor za delavnico

iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Financijska obrta«. 7958-19

Skladiščne prostore

velike, suhe in svetle, po možnosti v mestu, potrebujemo za takoj ali za 1. november. Ponudbe na S. Pellegrino, Kolodvorska 8. 7803-23

Brivsko-frizerski

salon takoj prodam. Vprašati: Stari trg 15-I. 7817-19

Lokal in stanovanje

skupno, obstoječe iz ene ali dveh sob, oddam. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Bežigrad«. 7977-1

Želim poznanstva

z ljubko gospodinjstvom, nepremično, ki ima veselje do trgovine, staro do 25 let, čiste preteklosti, v dobrih lastnostih. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Abis«. 7941-25

Samostojen obrtnik

star 34 let, želi poročiti gospodinjstvo, čedne zunanjosti, staro 20—28 let, z nekaj gotovino. Silka zaželjena. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Zaželjena«. 7860-25

Dvosob. stanovanje

nedaleč od centra, poleg gl. kolodvora, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka, točen plačnik«. 7693-21a

Stanovanje

komfortno, v centru ali vzhodnem delu Ljubljane, iščem za takoj ali pozneje. Plačam nagrado in eno leto vnapije. Tako želje ponudbe na og. odd. Jutra pod »Industrijske«. 7991-21a

500 lir nagrade

kdor najde dvo- do tri-sobno komfortno stanovanje za dve osebi. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Tako«. 7815-21a

Dvosob. stanovanje

nedaleč od centra, poleg gl. kolodvora, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka, točen plačnik«. 7693-21a

Stanovanje

komfortno, v centru ali vzhodnem delu Ljubljane, iščem za takoj ali pozneje. Plačam nagrado in eno leto vnapije. Tako želje ponudbe na og. odd. Jutra pod »Industrijske«. 7991-21a

500 lir nagrade

kdor najde dvo- do tri-sobno komfortno stanovanje za dve osebi. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Tako«. 7815-21a

Dvosob. stanovanje

nedaleč od centra, poleg gl. kolodvora, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka, točen plačnik«. 7693-21a

Stanovanje

komfortno, v centru ali vzhodnem delu Ljubljane, iščem za takoj ali pozneje. Plačam nagrado in eno leto vnapije. Tako želje ponudbe na og. odd. Jutra pod »Industrijske«. 7991-21a

500 lir nagrade

kdor najde dvo- do tri-sobno komfortno stanovanje za dve osebi. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Tako«. 7815-21a

Dvosob. stanovanje

nedaleč od centra, poleg gl. kolodvora, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka, točen plačnik«. 7693-21a

Stanovanje

komfortno, v centru ali vzhodnem delu Ljubljane, iščem za takoj ali pozneje. Plačam nagrado in eno leto vnapije. Tako želje ponudbe na og. odd. Jutra pod »Industrijske«. 7991-21a

500 lir nagrade

kdor najde dvo- do tri-sobno komfortno stanovanje za dve osebi. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Tako«. 7815-21a

Dvosob. stanovanje

nedaleč od centra, poleg gl. kolodvora, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka, točen plačnik«. 7693-21a

Stanovanje

komfortno, v centru ali vzhodnem delu Ljubljane, iščem za takoj ali pozneje. Plačam nagrado in eno leto vnapije. Tako želje ponudbe na og. odd. Jutra pod »Industrijske«. 7991-21a

500 lir nagrade

kdor najde dvo- do tri-sobno komfortno stanovanje za dve osebi. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Tako«. 7815-21a

Dvosob. stanovanje

nedaleč od centra, poleg gl. kolodvora, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka, točen plačnik«. 7693-21a

Stanovanje

komfortno, v centru ali vzhodnem delu Ljubljane, iščem za takoj ali pozneje. Plačam nagrado in eno leto vnapije. Tako želje ponudbe na og. odd. Jutra pod »Industrijske«. 7991-21a

500 lir nagrade

kdor najde dvo- do tri-sobno komfortno stanovanje za dve osebi. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Tako«. 7815-21a

Dvosob. stanovanje

nedaleč od centra, poleg gl. kolodvora, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka, točen plačnik«. 7693-21a

Stanovanje

komfortno, v centru ali vzhodnem delu Ljubljane, iščem za takoj ali pozneje. Plačam nagrado in eno leto vnapije. Tako želje ponudbe na og. odd. Jutra pod »Industrijske«. 7991-21a

Sobe odda

Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I. 3. —

Podstrešno sobo

lepo, zračno, za dve osebi, v sredini mesta, oddam opremljeno ali nepremljeno. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7925-23

Prazno sobo

oddam gospodinjstvom, mirni in solidni. Souporaba kopalne. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7931-23

Dve prazni sobi

v strogem centru, za pisarno, oddam. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Pisarna«. 7967-23

Dve opremljeni sobi

z eno in dvema posteljama, v centru, oddam takoj gospodinjstvom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7969-23

Opremljeno sobo

z uporabo kopalne s toplo vodo, oddam v vseh poslovalnicah Jutra. Ogled med 11. in 16. uro. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7951-23

Sobo

oddam dvema gospodinjstvom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7964-23

Oddam

veliko lepo sobo boljše mu gospod ali dami. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7898-23

Prazno sobo

s posebnim vzhodom v centru oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7891-23

Opremljeno sobo

oddam. Škofja ul. 13. 7889-23

Prazno sobo

sončno, v centru mesta, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7853-23

Sončno sobo

in sobico oddam opremljeno ali prazno 1. julija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7834-23

Opremljeno sobo

brez posteljnega perila takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7811-23

Prazno sobo

sončno, v centru, s souporabo kopalne, oddam takoj mirnemu gospod ali gospodinjstvom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7761-23

Sobo s štedilnikom

in podstrešnim prostorom, oddam opremljeno (prazno) čez dan odsotni samski osebi. Večna pot 29. 8017-23

Prijazno sobico

za boljše osebo oddam. Lastne rjuhe zaželeno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7997-23

Sobo

z dvema posteljama, s souporabo kuhinje in kopalne, takoj oddam. Cesta v Rožno dolino 9. 7890-23

INSERIRAJ V „JUTRO“

4807-23a

Gospod išče

opremljeno sobo v mirnem kraju. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka«. 7893-23a

Postrežnica

išče sobo za plačilo bl pogajala v gospodinjstvu. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Iščem takoj«. 7862-23a

Gospodična

išče malo, opremljeno sobico za 1. julij. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Posebni vhod«. 8003-23a

Opremljeno stanovanje

komfortno, v centru, ali sobo pri družini z znanimi nemškega ali ruskega jezika zaradi vaje, išče najfiniši gospod. Plača najboljšo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Plača najboljšo«. 8007-23a

Kupim

čevlarske desnorodne in najmočnejše sedlarske šivalne stroje. Cenj. ponudbe na og. odd. Jutra pod »V dobrem stanju«. 8015-23

Pisalne stroje

in računske stroje, rabljene, kupimo. Ponudbe z navedbo cene in znamke stroja na og. odd. Jutra pod »Nova pisarnja«. 7991-23

Sostanovalko

sprejem takoj. Hrenova ul. 12-I. 7884-23

Sončno sobo

s dvema posteljama, souporabo štedilnika, ev. gaslo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7983-23

Sobo

z dvema posteljama oddam s strogo separiranim vzhodom. Bežigrad, Bleiweisova 71. 7984-23

V centru

oddam čisto, opremljeno sobo, s posebnim vzhodom in souporabo kopalne dvema osebama. Kolodvorska ulica 28-II. desno. 8038-23

Sobe išče

Beseda I. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I. 3. —

Prazno sobo

z vso oskrbo išče gospod z štetilnim otrokom, gre v skupno gospodinjstvo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Domačnost«. 7928-23a

Prazno sobo

skromno, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Za julij«. 7876-23a

Zakonski par

išče opremljeno sobo z dvema posteljama s souporabo kuhinje, pri boljši družini, najraje v Sp. Šiški ali za Bežigradom. Posteljino in kuhinjsko posodo imata sama. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7896-23a

Opremljeno sobo

v centru, s posebnim vzhodom, zračno, iščem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Udobno«. 7870-23a

Opremljeno sobico

skromno, najraje v bežigradskem rajonu, išče uradnika. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Svetlo«. 7868-23a

Opremljeno sobo

s strogo separiranim vzhodom želi gospodinja. Najemljina postranska. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Soba«. 7867-23a

Prazno sobo

ev. opremljeno, iščem za 1. julij v bližini Dram. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirno«. 7894-23a

Gospod išče

opremljeno sobo v mirnem kraju. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mirna stranka«. 7893-23a

Postrežnica

išče sobo za plačilo bl pogajala v gospodinjstvu. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Iščem takoj«. 7862-23a

Gospodična

išče malo, opremljeno sobico za 1. julij. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Posebni vhod«. 8003-23a

Opremljeno stanovanje

komfortno, v centru, ali sobo pri družini z znanimi nemškega ali ruskega jezika zaradi vaje, išče najfiniši gospod. Plača najboljšo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Plača najboljšo«. 8007-23a

Kupim

čevlarske desnorodne in najmočnejše sedlarske šivalne stroje. Cenj. ponudbe na og. odd. Jutra pod »V dobrem stanju«. 8015-23

Pisalne stroje

in računske stroje, rabljene, kupimo. Ponudbe z navedbo cene in znamke stroja na og. odd. Jutra pod »Nova pisarnja«. 7991-23

Pisalne stroje

in računske stroje, rabljene, kupimo. Ponudbe z navedbo cene in znamke stroja na og. odd. Jutra pod »Nova pisarnja«. 7991-23

Pisalne stroje

in računske stroje, rabljene, kupimo. Ponudbe z navedbo cene in znamke stroja na og. odd. Jutra pod »Nova pisarnja«. 7991-23

Pisalne stroje

in računske stroje, rabljene, kupimo. Ponudbe z navedbo cene in znamke stroja na og. odd. Jutra pod »Nova pisarnja«. 7991-23

Pisalne stroje

in računske stroje, rabljene, kupimo